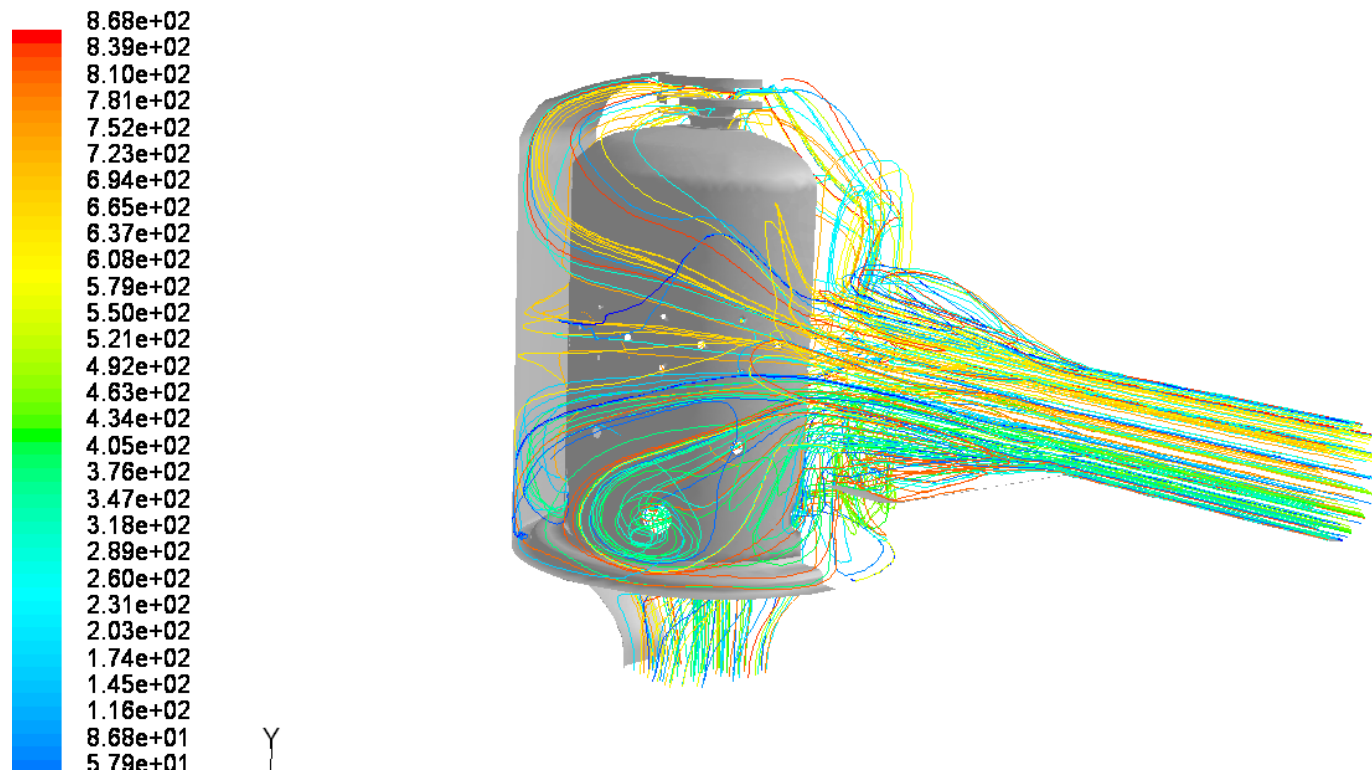

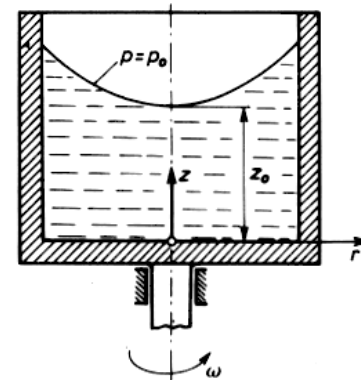
Katedra Energetyki i Aparatury Przemysłowej
Zakład Mechaniki Płynów, Turbin Wodnych i Pomp
J. Szantyr – Wykład 1 – Łagodne wprowadzenie do
Mechaniki Płynów

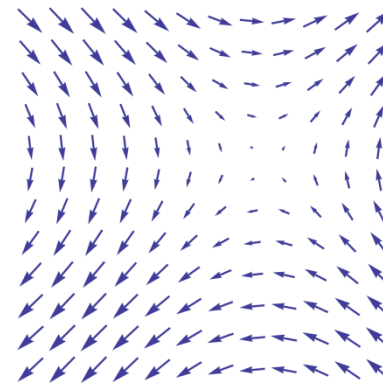
Jan A. Szantyr – jas@pg.gda.pl – tel. 58-347-2507

Mechanika Płynów czyli **Mechanika Cieczy i Gazów** może być podzielona pod względem obszaru zainteresowań na trzy części:

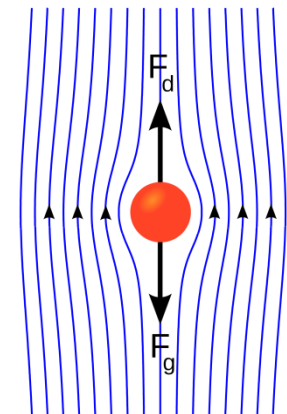
Statyka Płynów – zajmuje się badaniem zachowania się płynów w stanie równowagi

Kinematyka Płynów – zajmuje się badaniem pól prędkości poruszającego się płynu

Dynamika Płynów – zajmuje się badaniem pól sił występujących w powiązaniu z polami prędkości w poruszającym się płynie

Mechanika Płynów czyli Mechanika Cieczy i Gazów może być również podzielona pod względem wykorzystywanych metod i narzędzi badawczych na trzy części:

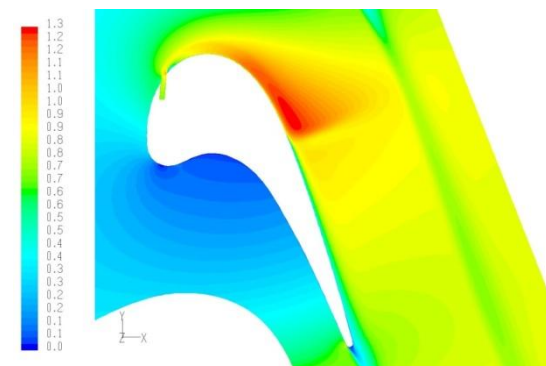
**Eksperymentalna
Mechanika Płynów**

**Teoretyczna
Mechanika Płynów**

$$\frac{d\Omega}{dr} \times \partial r - (\partial r \nabla) u \times \Omega = 0$$

**Numeryczna
Mechanika Płynów**

Eksperymentalna mechanika płynów

- Obserwacja zjawisk fizycznych występujących w przepływach.
- Inspiracja do tworzenia modeli fizycznych i matematycznych tych zjawisk.
- Eksperymentalne badania modelowe jako element projektowania obiektów rzeczywistych.
- Weryfikacja modeli fizycznych i matematycznych oraz metod obliczeniowych.

Teoretyczna mechanika płynów

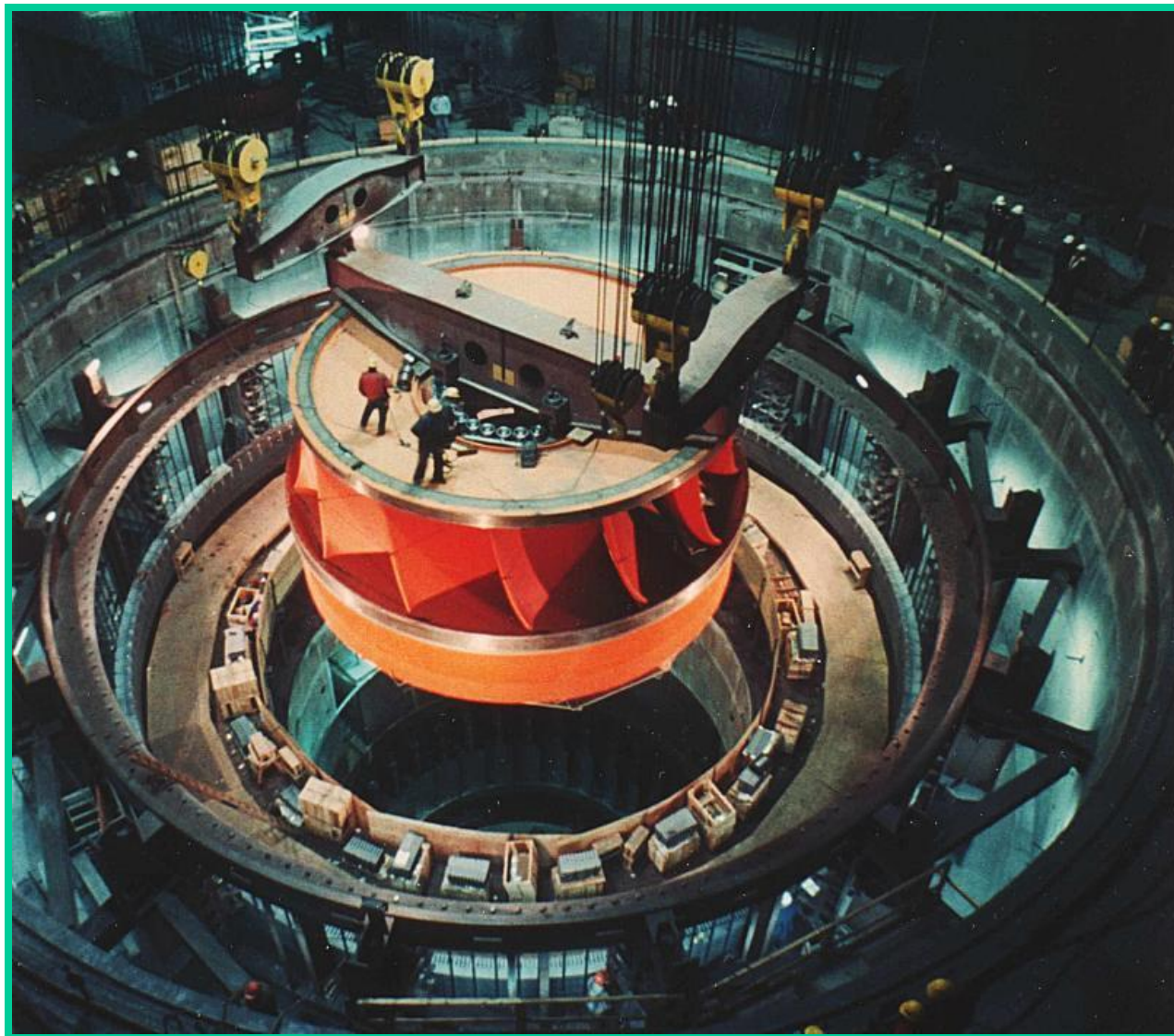
- Tworzenie modeli fizycznych i matematycznych dla zjawisk występujących w przepływach.
- Uzyskiwanie rozwiązań analitycznych prostych zagadnień przepływowych.
- Weryfikacja numerycznych metod obliczeniowych.
- Formułowanie zadań dla eksperymentalnej mechaniki płynów.

Numeryczna mechanika płynów

- Tworzenie metod obliczeniowych do rozwiązywania złożonych zadań praktycznych mechaniki płynów.
- Weryfikacja metod obliczeniowych.
- Prowadzenie analiz obliczeniowych z zakresu mechaniki płynów w procesie projektowania różnych obiektów technicznych.

Obszary praktycznego zastosowania mechaniki płynów

- Pompy i turbiny wodne
- Turbiny parowe i gazowe
- Wentylatory, sprężarki i turbiny wiatrowe
- Systemy rurociągów i aparatura chemiczna
- Okręty, samoloty i pojazdy
- Porty, kanały i budowle hydrotechniczne
- Budowle naziemne i mosty
- Biomechanika i aparatura medyczna
- Meteorologia i klimatologia
- Ekoinżynieria i ochrona środowiska

Turbiny wodne

Turbiny parowe i gazowe

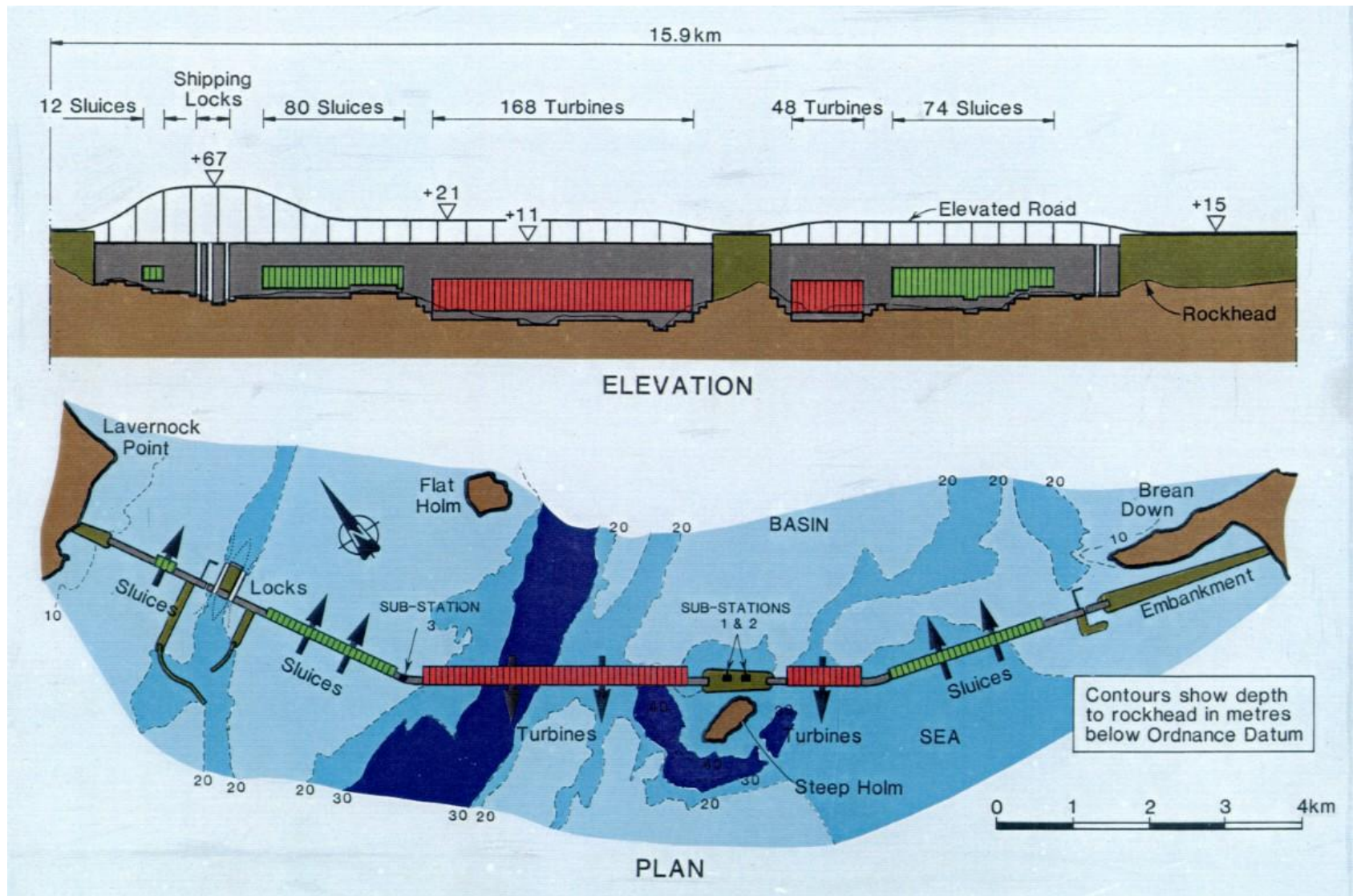
Turbiny wiatrowe

Systemy rurociągów i aparatura chemiczna

Okrety

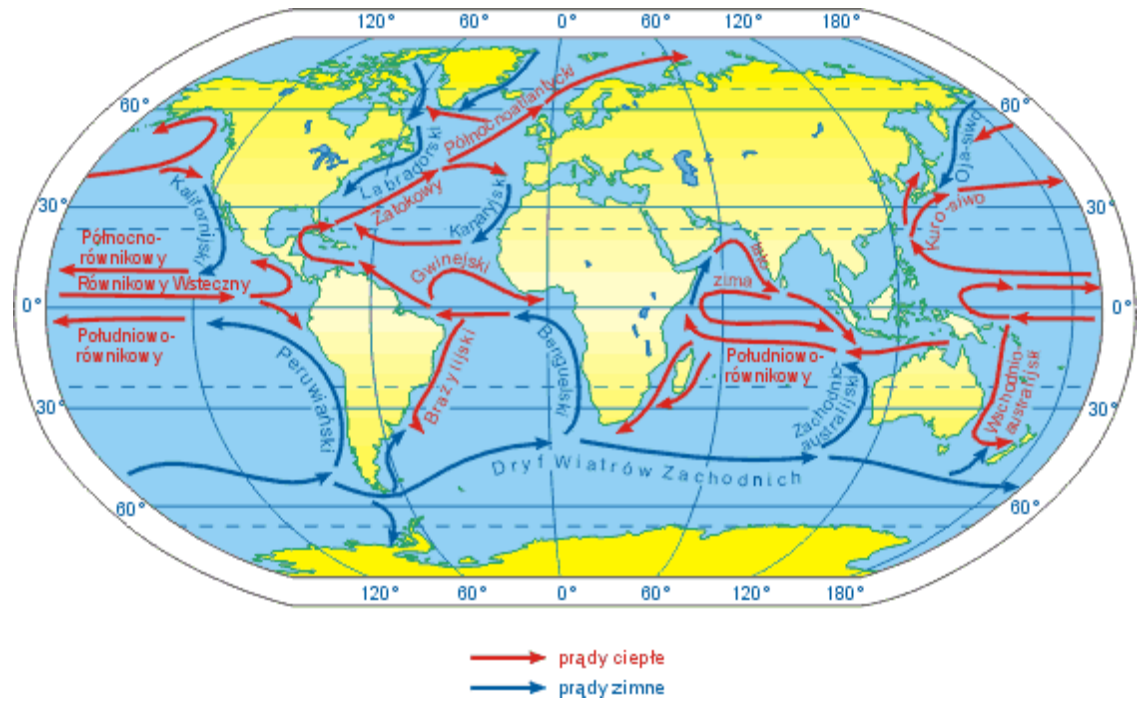
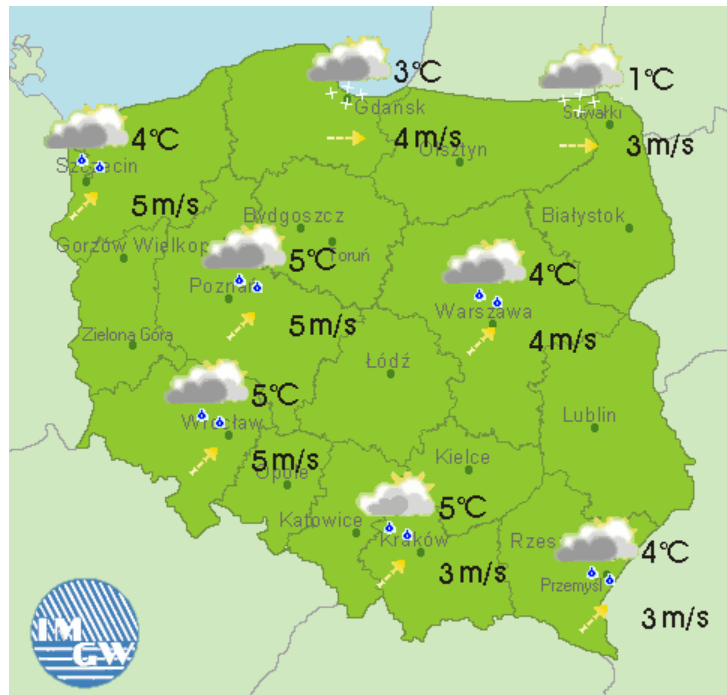
Budowle hydrotechniczne

Budowle naziemne

Aparatura medyczna

Problemy meteorologii i klimatologii

Plan wykładu dla kierunku Mechanika i Budowa Maszyn

Lp.	Temat wykładu
1	Wprowadzenie: Zadania, metody i obszary zastosowań mechaniki płynów
2	Właściwości płynów. Element płynu. Modele płynów. Rodzaje przepływów. Układy współrzędnych. Podstawowe relacje matematyczne.
3	Hydrostatyka: Siły masowe i powierzchniowe. Równowaga płynów. Równanie Eulera.
4	Napór hydrostatyczny na ściany proste i zakrzywione.
5	Pływanie ciał. Stateczność ciał pływających.
6	Kinematyka: Podejście Lagrangea i Eulera. Linie prądu. Tory elementu płynu.
7	Ruch ogólny elementu płynu. Ruch wirowy elementu płynu.
8	Równanie zachowania masy
9	Dynamika: Równanie zachowania pędu 1:
10	Stan naprężenia w płynie. Tensor stanu naprężenia.
11	Równanie zachowania pędu 2: Równanie Naviera-Stokesa.
12	Równanie zachowania energii.
13	Równanie bilansu entropii. Dyssypacja energii mechanicznej.
14	Zamknięty układ równań mechaniki płynów. Warunki początkowe i brzegowe.
15	Równanie Bernoulliego.
16	Podobieństwo przepływów 1: Bezwymiarowa postać równań mechaniki płynów Kryteria podobieństwa. Liczby Strouhala, Froude'a, Eulera, Reynoldsa.
17	Podobieństwo przepływów 2:: Liczba Eckerta. Liczba Prandtla. Efekt skali.
18	Przepływy laminarne i turbulentne. Doświadczenie Reynoldsa. Podstawy teorii Kołmogorowa.
19	Warstwy przyścienne i ślady 1: Równania Prandtla. Oderwanie warstwy przyściennej
20	Warstwy przyścienne i ślady 2: Przejście lam-turb. Struktura turbulentnej warstwy przyściennej.
21	Aerodynamika płatów nośnych. Charakterystyki aerodynamiczne płatów.
22A/B	Kawitacja. Podstawy fizyczne, konsekwencje hydrodynamiczne.
23	Przepływy potencjalne 1:: Równanie Laplace'a.. Potencjalny opływ walca. Paradoks d'Alemberta.
24	Przepływy potencjalne 2: Wirowy opływ walca. Prawo Żukowskiego. Modelowanie przepływów potencjalnych 2D i 3D
25	Przepływy w kanałach zamkniętych 1:Przepływy jednowymiarowe. Straty lokalne i liniowe
26	Przepływy w kanałach zamkniętych 2: Układy rurociągów. Przepływy niestacjonarne.
26bis/27 bis	Podstawy działania pomp wirnikowych
27/28	Przepływy w kanałach otwartych 1: Stacjonarny i niestacjonarny ruch cieczy w ciekach.
29	Gazodynamika 1: Propagacja małych i skończonych zaburzeń w gazie. Prędkość dźwięku.
30	Gazodynamika 2: Proste i skośne fale uderzeniowe. Przepływ przez dyszę de Lavalą.

Plan wykładu dla kierunku Inżynieria Mechaniczno-Medyczna

Godzina	Nr wykładu	Temat wykładu
1	1	Wprowadzenie 1: Zadania, metody i obszary zastosowań mechaniki płynów
2	2	Wprowadzenie 2: Właściwości płynów. Element płynu. Modele płynów. Rodzaje przepływów. Układy współrzędnych. Podstawowe relacje matematyczne.
3	3	Hydrostatyka 1: Siły masowe i powierzchniowe. Równowaga płynów. Równanie Eulera.
4	4	Hydrostatyka 2: Napór hydrostatyczny na ściany proste i zakrzywione.
5	5	Hydrostatyka 3: Pływanie ciał. Stateczność ciał pływających.
6	6	Kinematyka 1: Podejście Lagrangea i Eulera. Linie prądu. Tory elementu płynu.
7	7	Kinematyka 2: Ruch ogólny elementu płynu. Ruch wirowy elementu płynu.
8	8	Kinematyka 3: Równanie zachowania masy
9	9	Równanie zachowania pędu 1:
10	10	Stan naprężenia w płynie. Tensor stanu naprężenia.
11	11	Równanie zachowania pędu 2: Model płynu Newtona. Równanie Naviera-Stokesa.
12	12	Równanie zachowania energii.
13	13	Równanie bilansu entropii. Dyssypacja energii mechanicznej
14	14	Zamknięty układ równań mechaniki płynów. Warunki początkowe i brzegowe.
15	15	Równanie Bernoulliego.
16	16/17	Podobieństwo przepływów 1: Bezwymiarowa postać równań mechaniki płynów Kryteria podobieństwa. Liczby Strouhala, Froude'a, Eulera, Reynoldsa, Eckerta, Prandtla.
17	18	Przepływy laminarne i turbulentne. Doświadczenie Reynoldsa. Podstawy teorii Kołmogorowa.
18	19	Warstwy przyścienne i ślady 1: Równania Prandtla. Oderwanie warstwy przyściennej
19	20	Warstwy przyścienne i ślady 2: Przejście lam-turb. Struktura turbulentnej warstwy przyściennej.
20	22A/22B	Kawitacja. Podstawy fizyczne, konsekwencje hydrodynamiczne.
21	23	Przepływy potencjalne 1:: Równanie Laplace'a.. Potencjalny opływ walca. Paradoks d'Alemberta.
22	24	Przepływy potencjalne 2: Prawo Żukowskiego. Modelowanie przepływów potencjalnych 2D i 3D
23	25/26	Przepływy w kanałach zamkniętych 1:Przepływy jednowymiarowe. Straty lokalne i liniowe. Układy rurociągów. Przepływy niestacjonarne.
24	26(Med1/ Med2)	Pompy do wspomagania pracy serca. Protezy zastawek aorty.
25	MED1	Cyrkulacja krwi. Informacje o naczyniach krwionośnych.
26	MED2	Prawo Murraya. Układ oddechowy
27	MED3	Równanie konstytutywne krwi.
28	MED4	Rozwiązanie przepływu newtonowskiego w rurce o przekroju kołowym.
29	MED5	Przykładowe rozwiązanie przepływu nienewtonowskiego w rurce o przekroju kołowym
30	MED6	Rozwiązanie Womersleya dla przepływu niestacjonarnego w rurce o przekroju kołowym

Plan wykładu dla kierunku Mechatronika

Godzina.	Nr wykładu	Temat wykładu
1	1/2	Wprowadzenie: Zadania, metody i obszary zastosowań mechaniki płynów. Właściwości płynów. Element płynu. Modele płynów. Rodzaje przepływów. Układy współrzędnych. Podstawowe relacje matematyczne.
2	3	Hydrostatyka: Siły masowe i powierzchniowe. Równowaga płynów. Równanie Eulera.
3	4	Napór hydrostatyczny na ściany proste i zakrzywione.
4	6/7	Kinematyka: Linie prądu. Tory elementu płynu. Ruch ogólny elementu płynu
5	8	Zasada i równanie zachowania masy
6	9/10/11	Dynamika: Zasada i równanie zachowania pędu . Równanie Naviera-Stokesa
7	15	Równanie Bernoulliego.
8	16	Podobieństwo przepływów: Bezwymiarowa postać równań mechaniki płynów Kryteria podobieństwa. Liczby Strouhala, Froude'a, Eulera, Reynoldsa. Efekt skali
9	18	Przepływy laminarne i turbulentne. Doświadczenie Reynoldsa. Podstawy teorii Kołmogorowa.
10	19/20	Warstwy przyścienne i ślady: Równania Prandtla. Oderwanie warstwy przyściennej
11	22A/22B	Kawitacja. Podstawy fizyczne, konsekwencje hydrodynamiczne.
12	23/24	Przepływy potencjalne: Równanie Laplace'a.. Potencjalny i wirowy opływ walca. Paradoks d'Alemberta. Prawo Żukowskiego.
13	25/26	Przepływy w kanałach zamkniętych: Przepływy jednowymiarowe. Straty lokalne i liniowe
14	29/30	Gazodynamika: Propagacja małych i skończonych zaburzeń w gazie. Prędkość dźwięku. Fale uderzeniowe.
15		Test zaliczeniowy

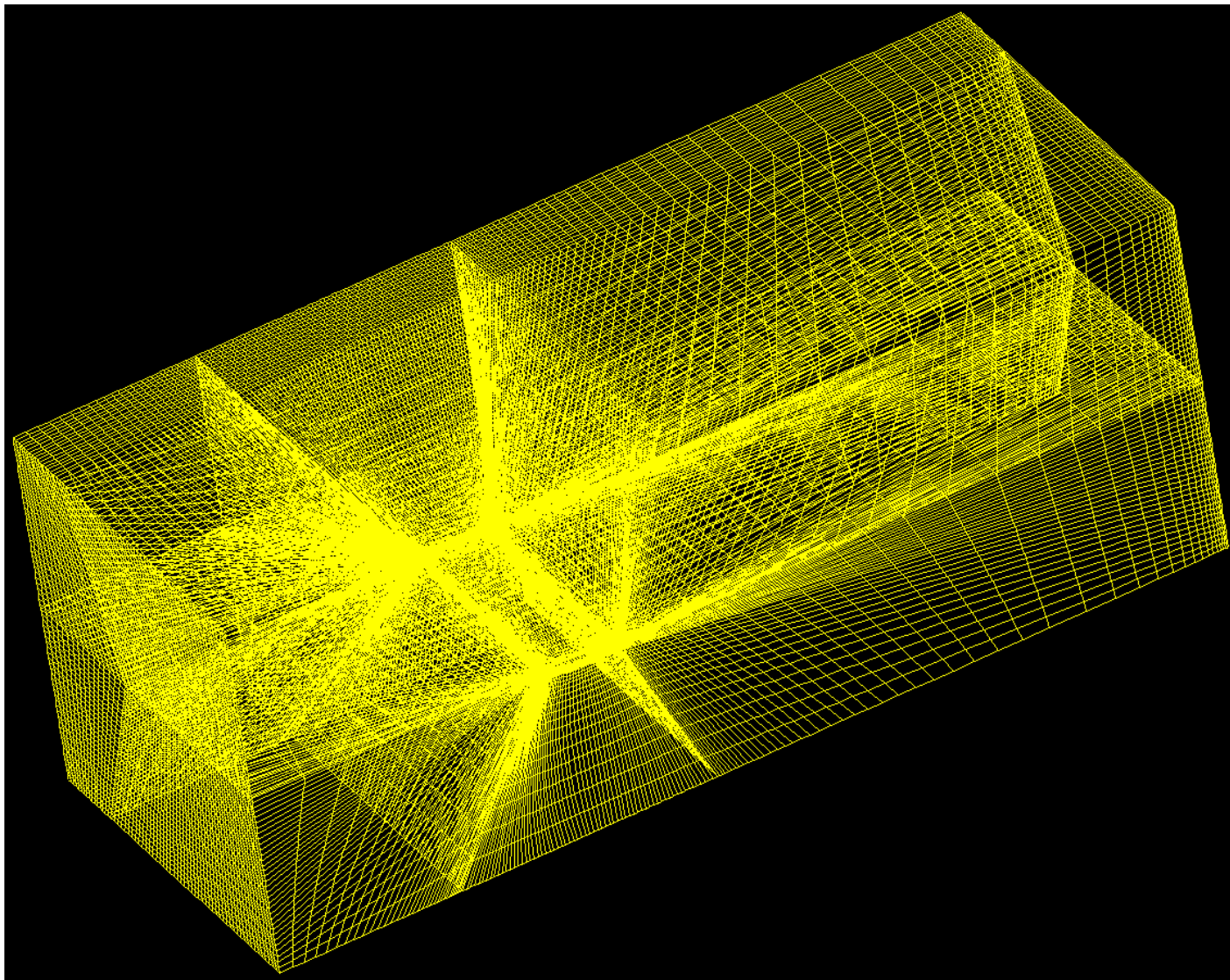
Plan wykładu dla kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji

Godzina.	Nr wykładu	Temat wykładu
1	1/2	Wprowadzenie: Zadania, metody i obszary zastosowań mechaniki płynów. Właściwości płynów. Element płynu. Modele płynów. Rodzaje przepływów. Układy współrzędnych. Podstawowe relacje matematyczne.
2	3/4	Hydrostatyka: Siły masowe i powierzchniowe. Równowaga płynów. Równanie Eulera. Napór hydrostatyczny. Pływanie ciał
3	6/7/8	Kinematyka: Linie prądu. Tory elementu płynu. Ruch ogólny elementu płynu. Zasada i równanie zachowania masy
4	9/10/11/15	Dynamika: Zasada i równanie zachowania pędu . Równanie Naviera-Stokesa. Równanie Bernoulliego.
5	16	Podobieństwo przepływów: Bezwymiarowa postać równań mechaniki płynów Kryteria podobieństwa. Liczby Strouhala, Eulera, Froudea i Reynoldsa. Efekt skali.
6	18	Przepływy laminarne i turbulentne. Doświadczenie Reynoldsa. Podstawy teorii turbulencji Kołmogorowa.
7	19/20	Warstwy przyścienne i ślady: Równania Prandtla. Oderwanie warstwy przyściennej.
8	23/24	Przepływy potencjalne: Równanie Laplace'a.. Potencjalny i wirowy opływ walca. Paradoxs d'Alemberta. Prawo Żukowskiego.
9	21	Aerodynamika płatów nośnych.
10	22A/22B	Kawitacja. Podstawy fizyczne, konsekwencje hydrodynamiczne.
11	25	Przepływy w kanałach zamkniętych: Przepływy jednowymiarowe. Straty lokalne i liniowe.
12	26	Przepływy w kanałach zamkniętych: obliczanie rurociągów
13	26bis/27bis	Podstawy działania pomp wirnikowych
14	27/28	Przepływy w kanałach otwartych. Przepływy niestacjonarne, zjawiska falowe.
15	29/30	Podstawy gazodynamiki I/II

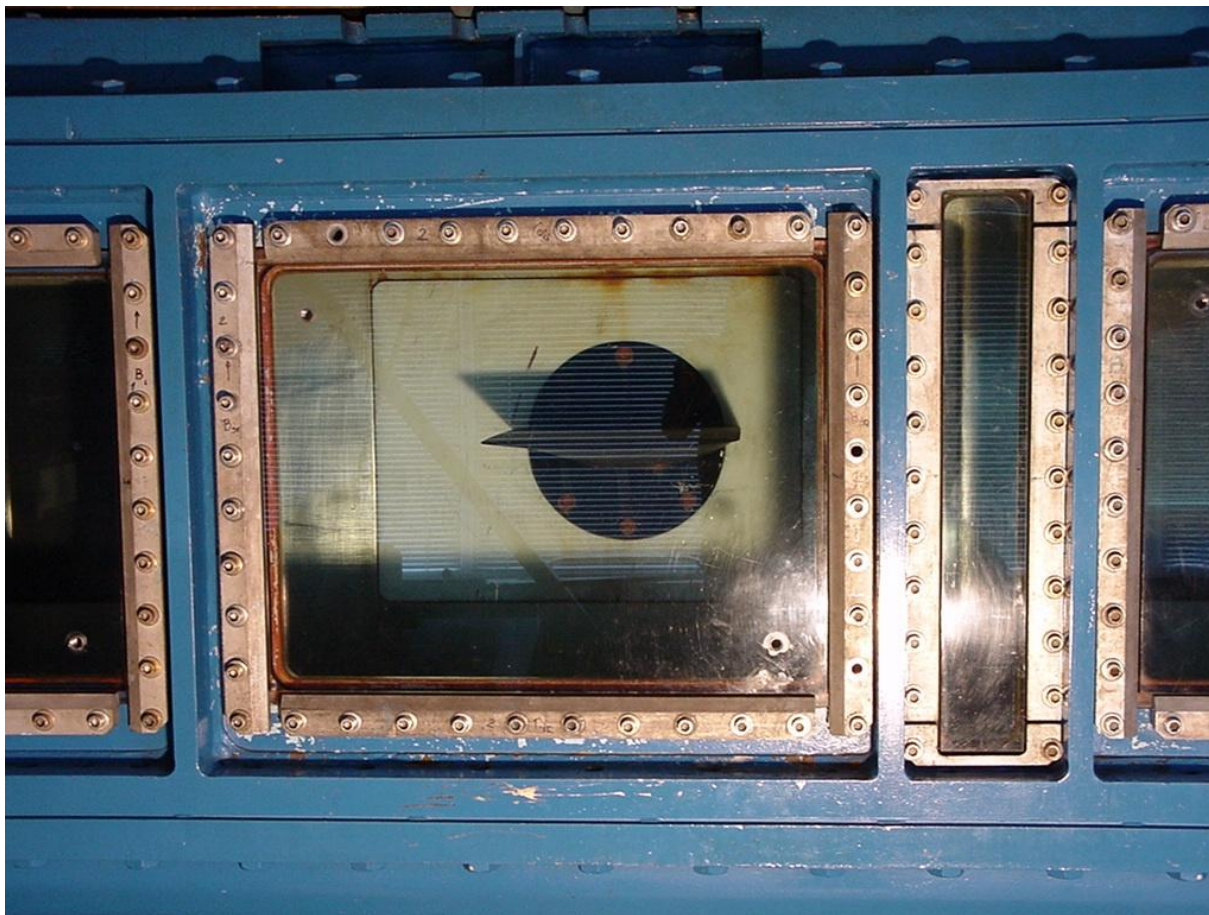
Plan wykładu dla kierunku Inżynieria Materiałowa

Godzina	Nr wykładu	Temat wykładu
1	1/2	Wprowadzenie, podstawowe pojęcia i definicje
2	3/4/5	Statyka płynów – napór hydrostatyczny, pływanie ciał
3	7/8	Kinematyka płynów – zasada zachowania masy
4	11/12/15	Dynamika płynów – zasada zachowania pędu – równanie Naviera-Stokesa – zasada zachowania energii – równanie Bernoulliego
5	16/17	Kryteria podobieństwa przepływów
6	18/19/20	Przepływy laminarne i turbulentne. Podstawy teorii warstwy przyściennej
7	22A/B	Kawitacja. Podstawy fizyczne, konsekwencje hydrodynamiczne.
8	25/26	Przepływy w kanałach zamkniętych

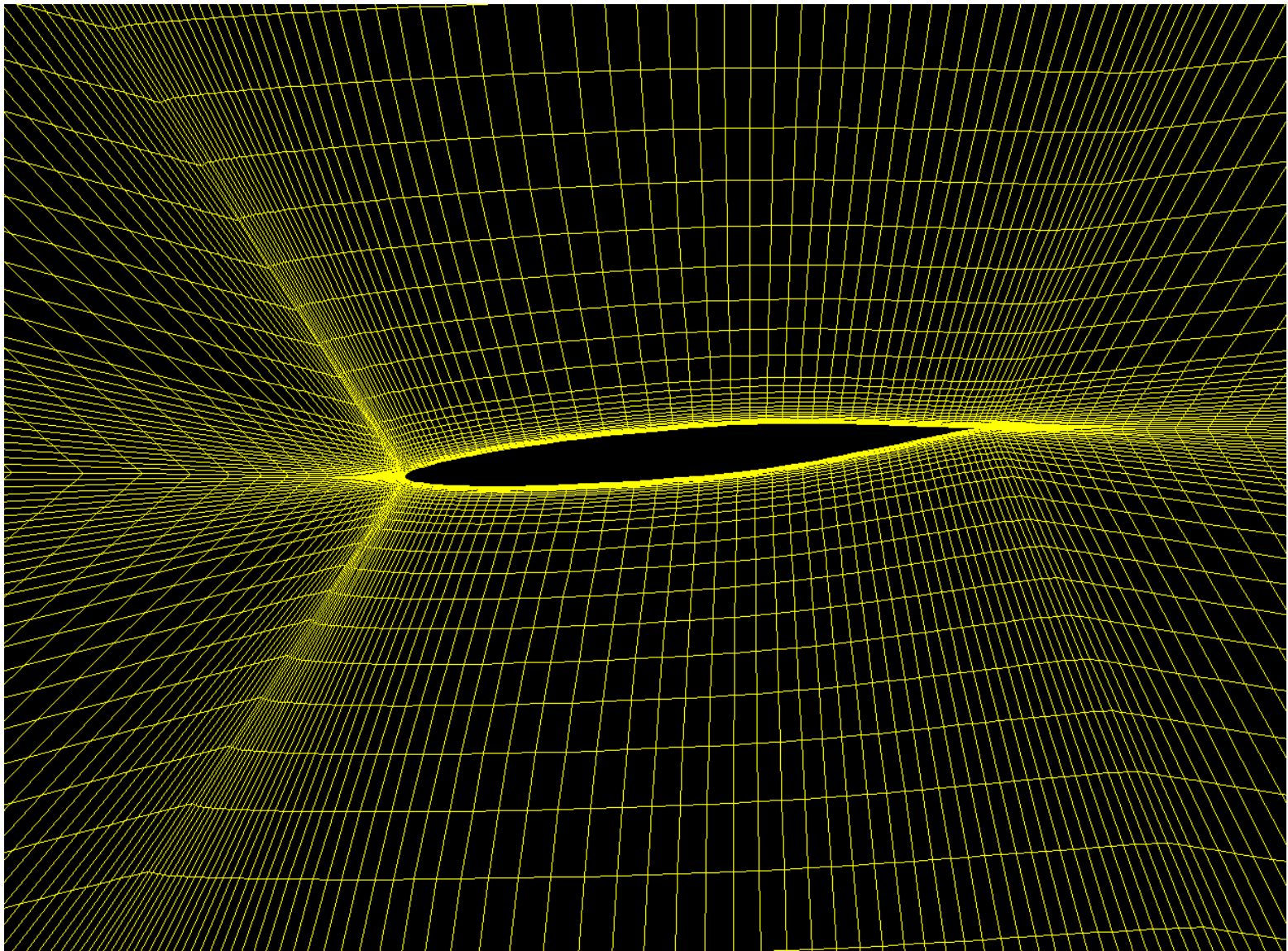
Przykłady zastosowania współczesnych
narzędzi obliczeniowych Mechaniki
Płynów do rozwiązywania różnorodnych
praktycznych problemów technicznych

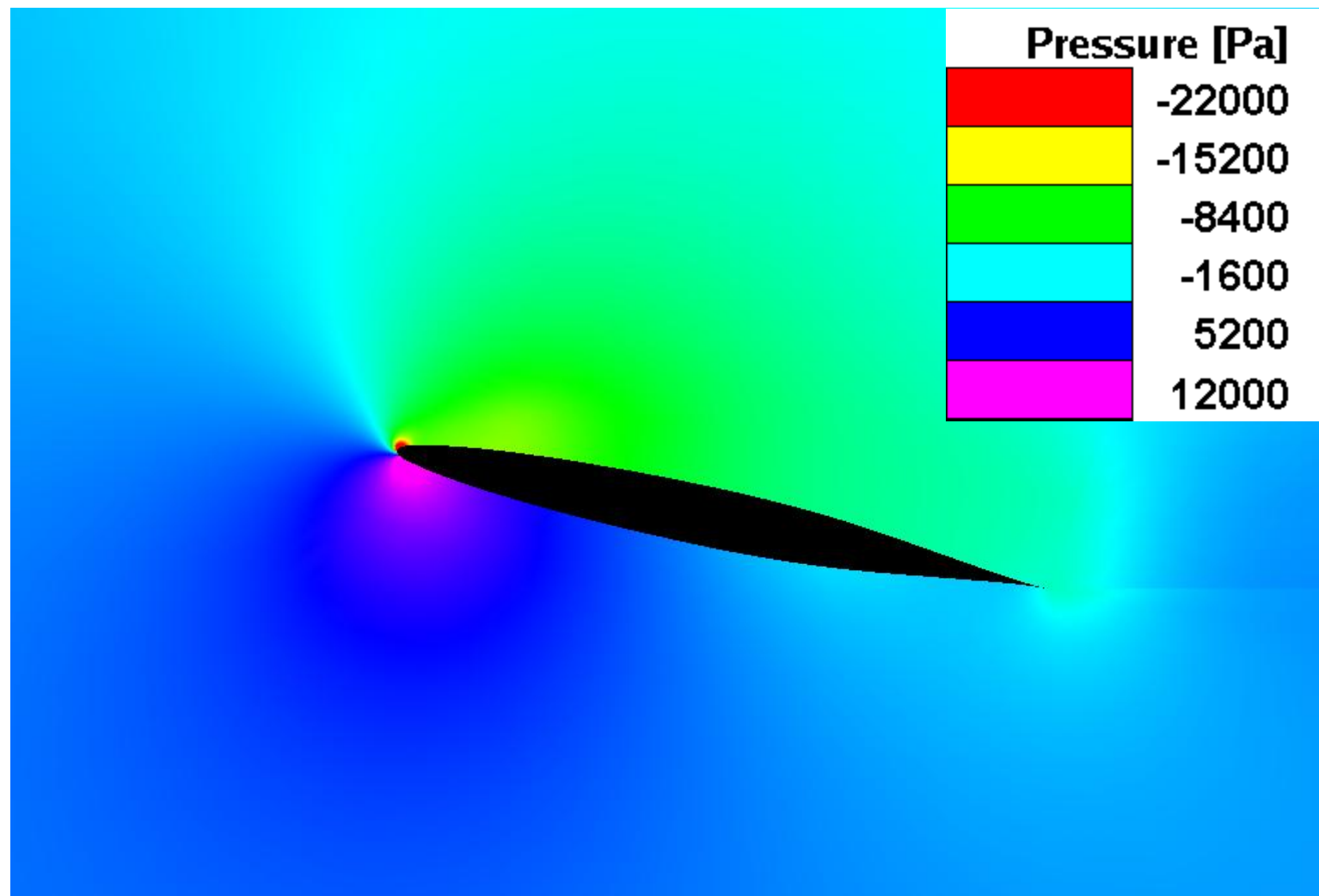
Dyskretyzacja obszaru opływu płata

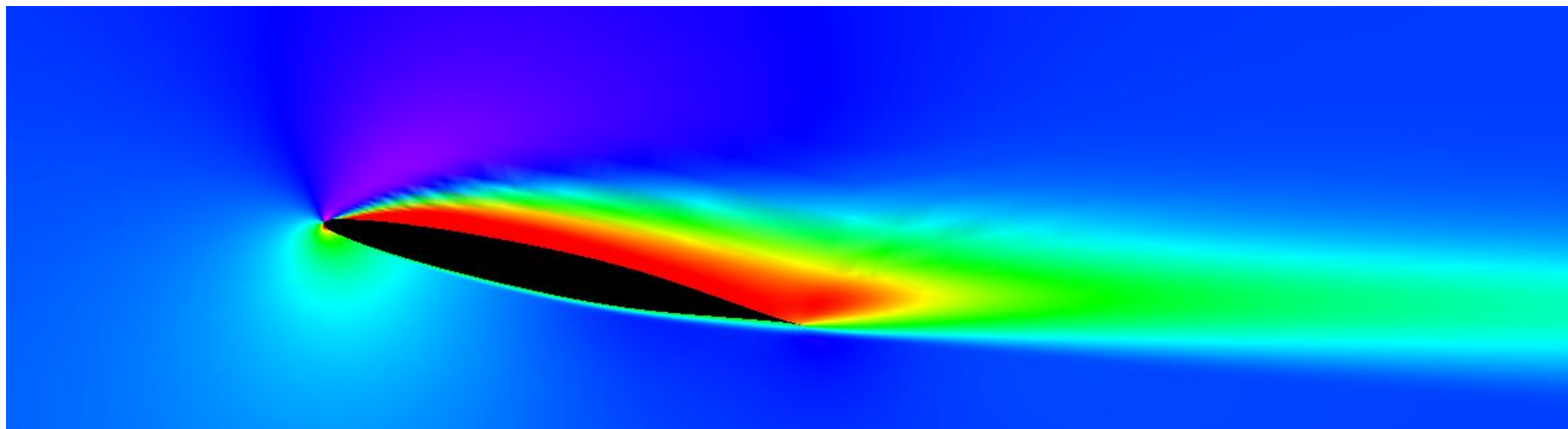
Model płata w obiegowym tunelu wodnym

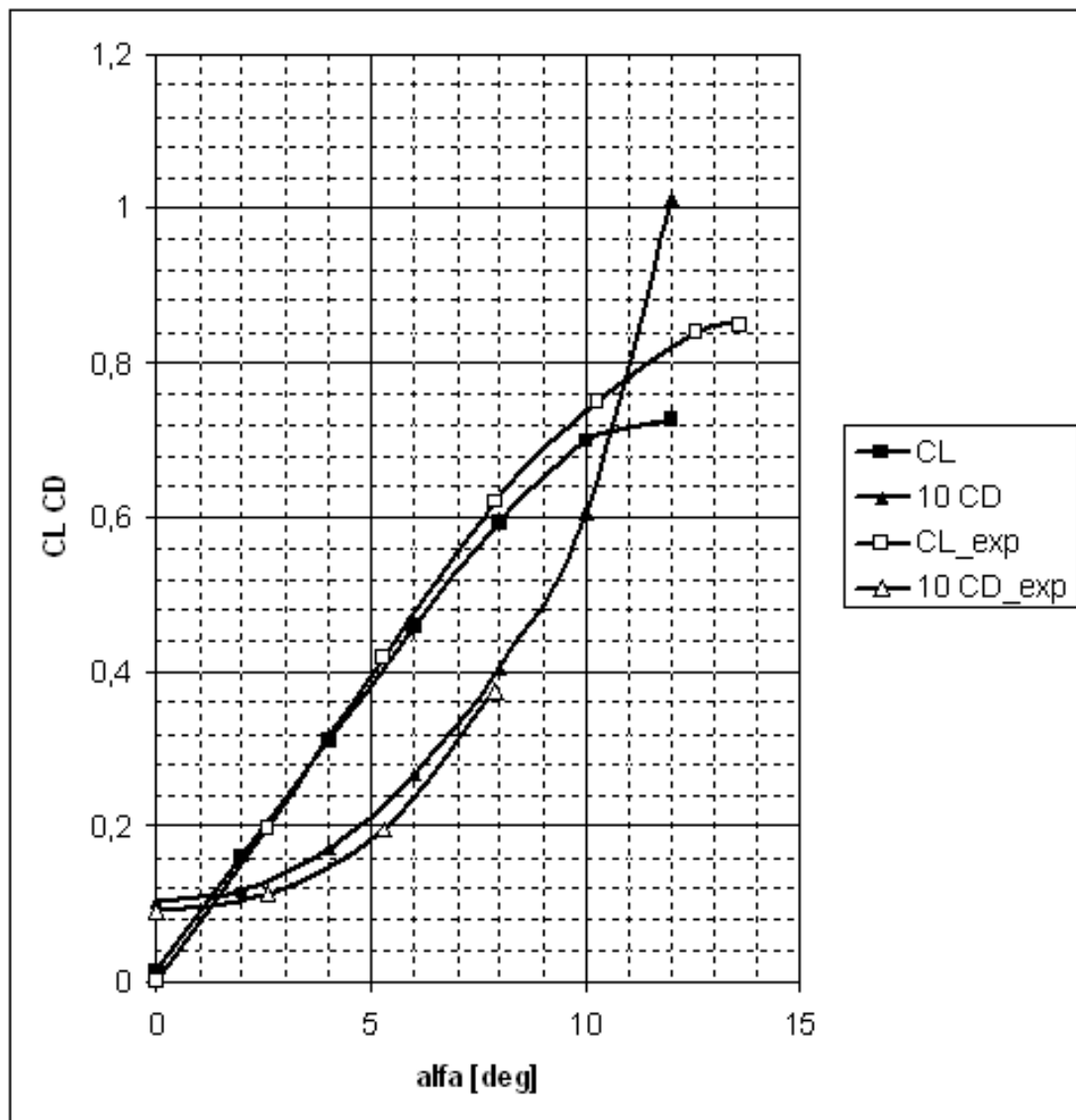
Szczegóły sieci w pobliżu płata

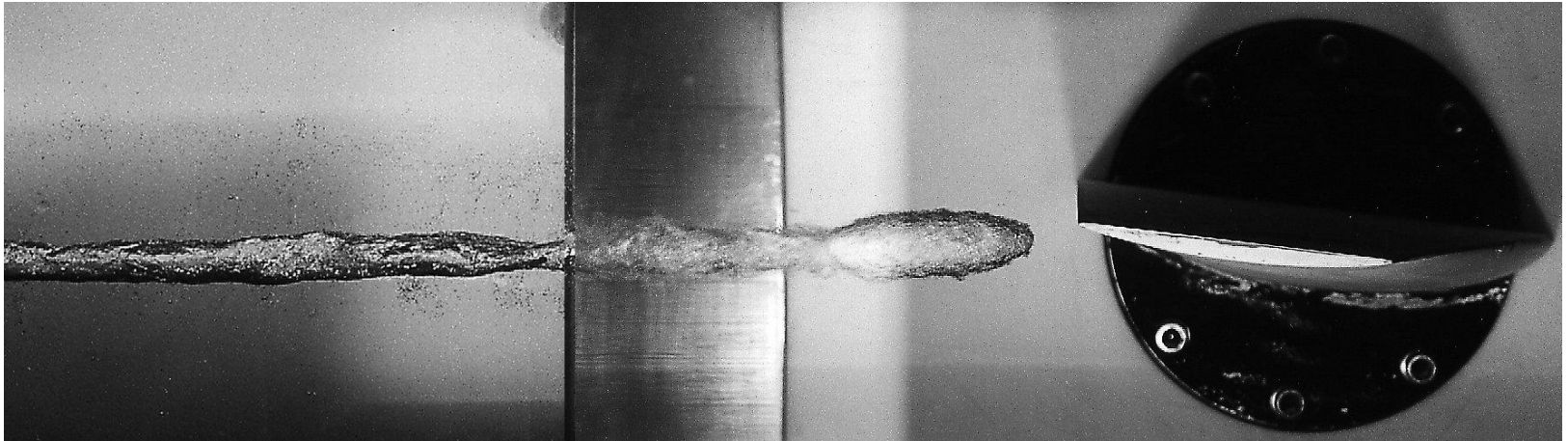
Obliczone pole ciśnienia wokół płata

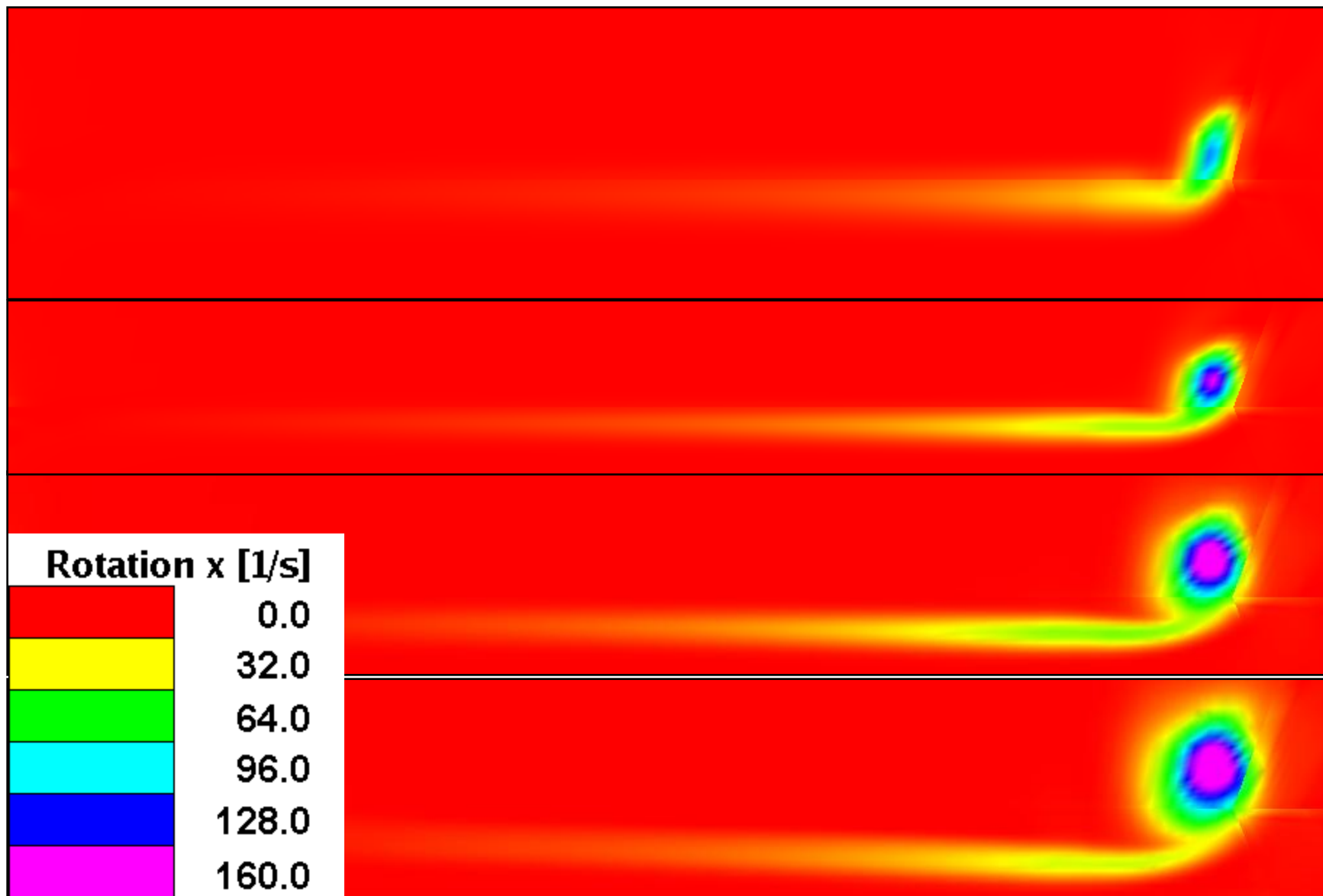
Obliczona wzdłużna składowa prędkości w pobliżu płata

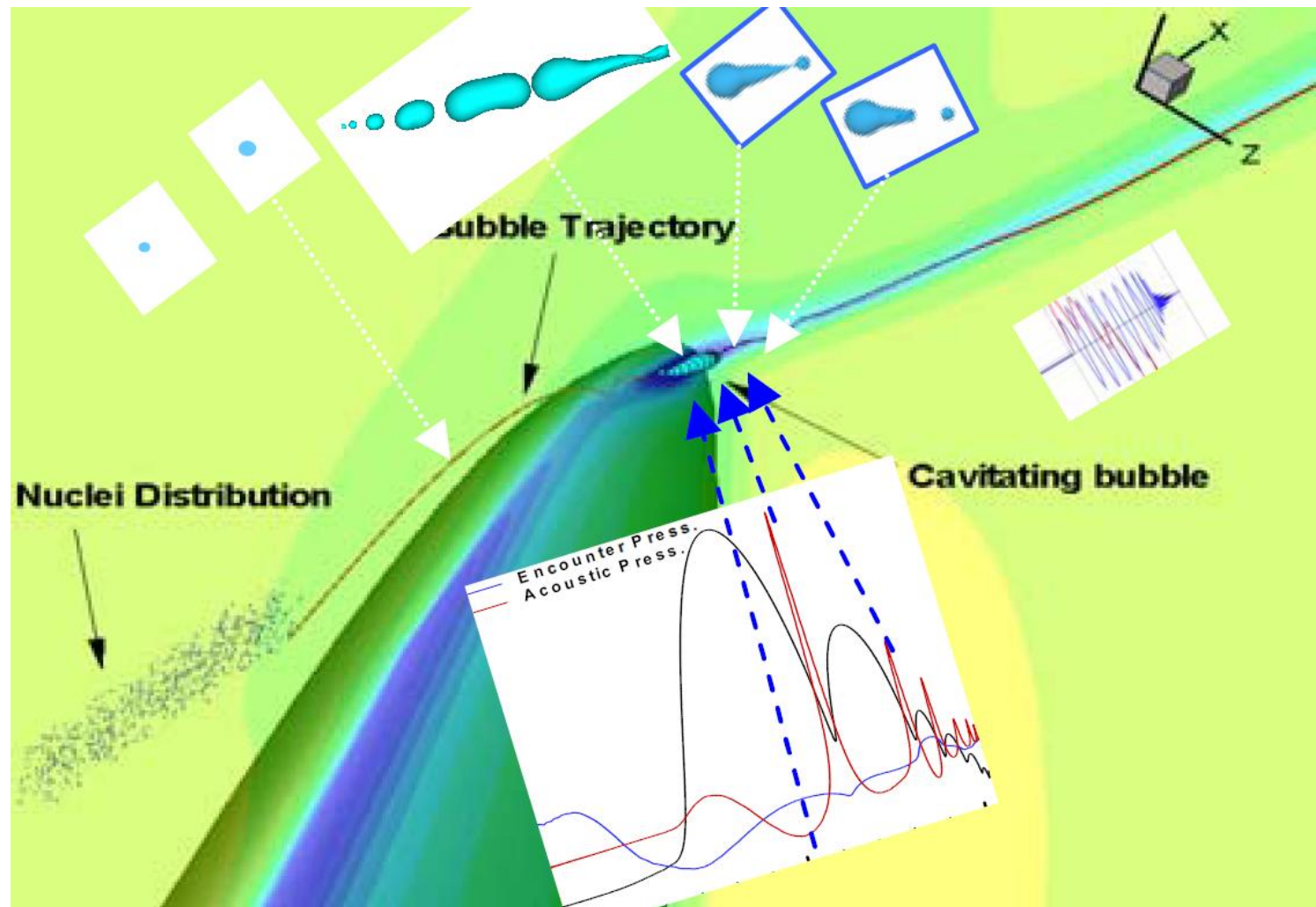
Porównanie obliczonych i zmierzonych charakterystyk płata

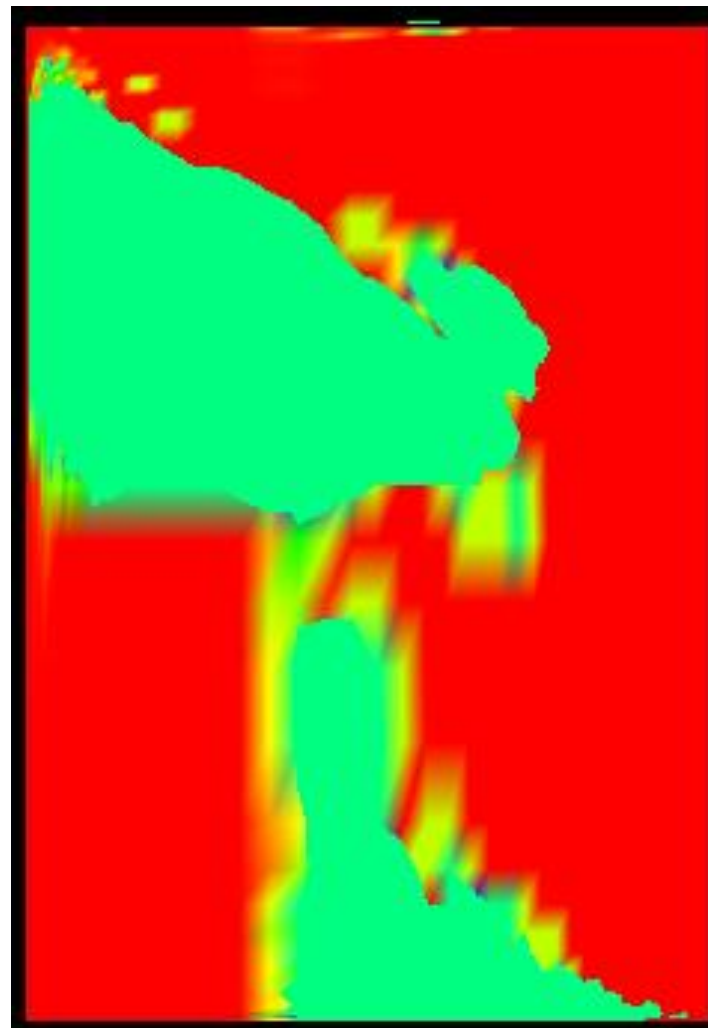
Wir tworzący się za wierzchołkiem płata

Obliczone formowanie się wiru za końcem płata

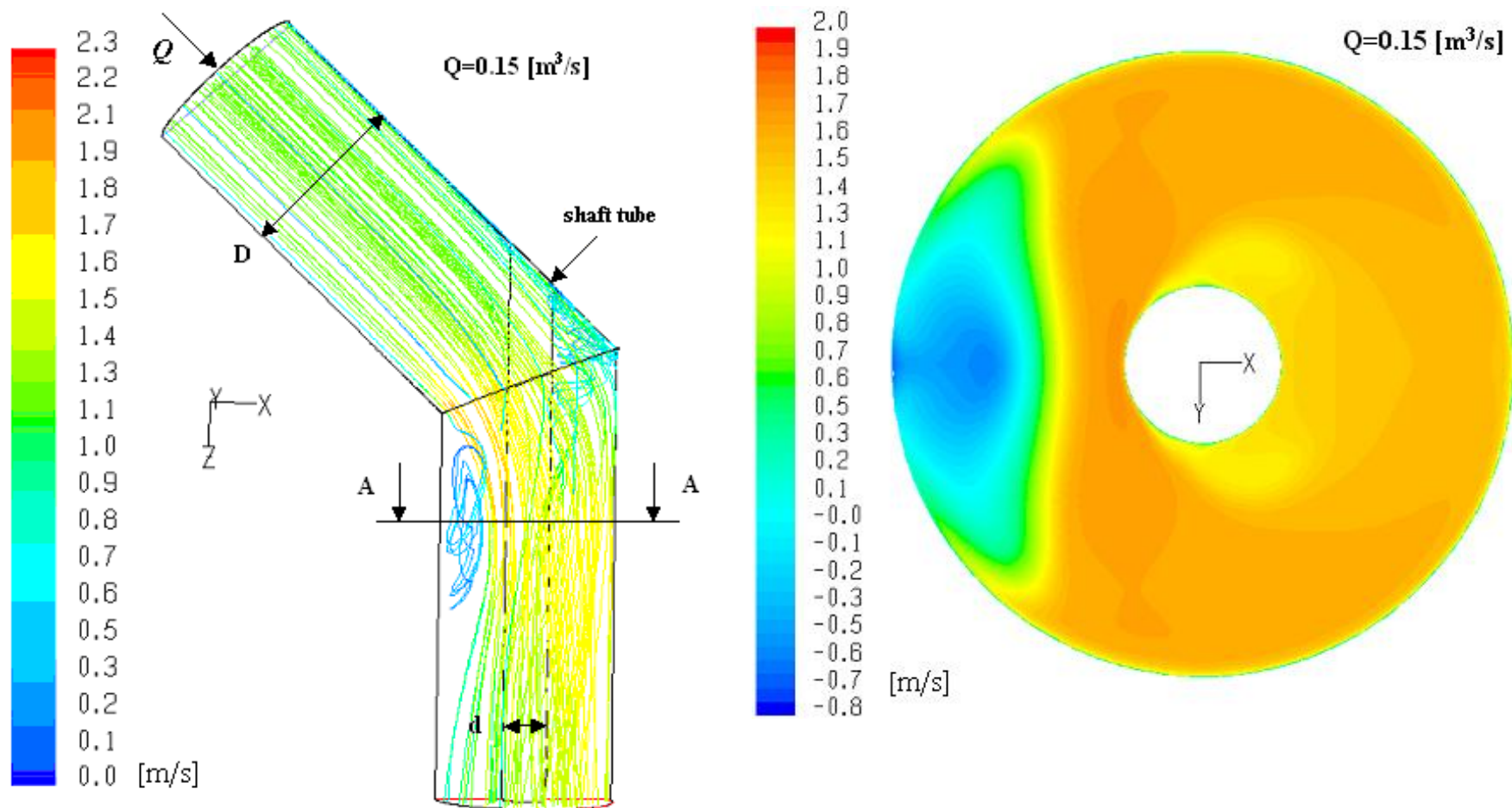
Obliczone formowanie się kawitującego wiru wierzchołkowego

Porównanie obserwowanego i obliczonego zakresu kawitacji

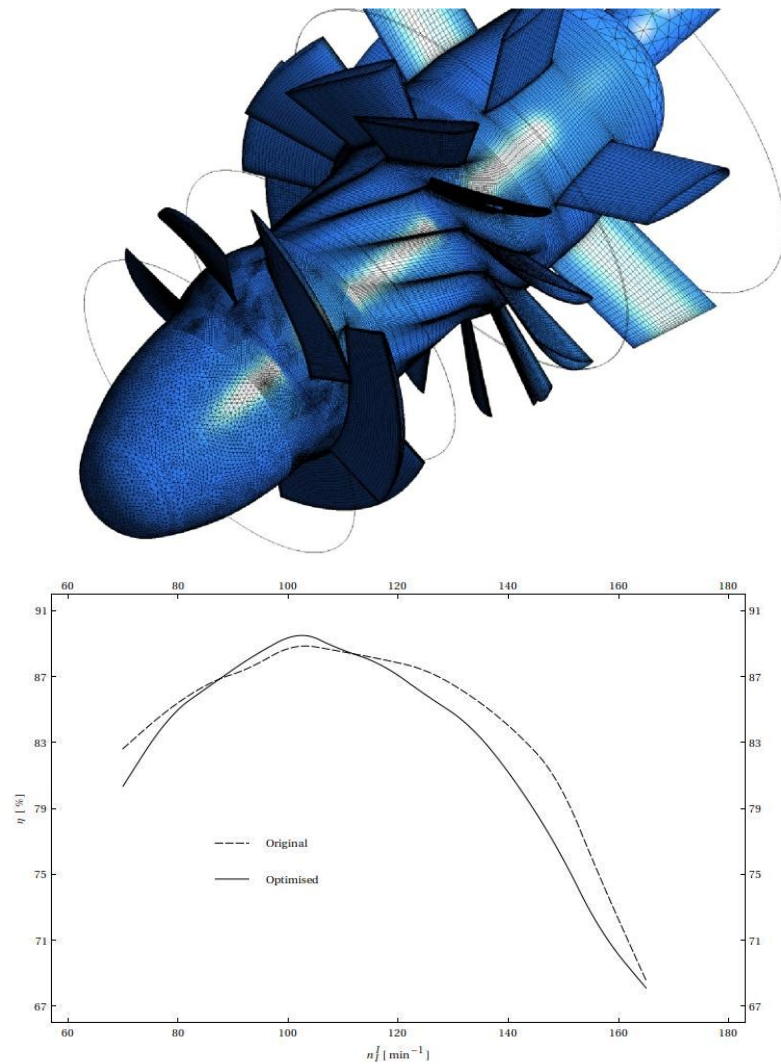
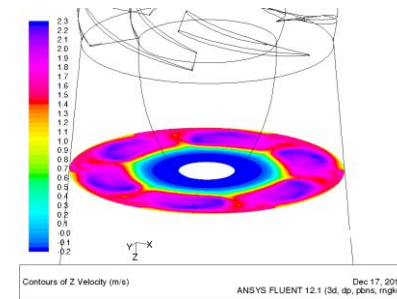
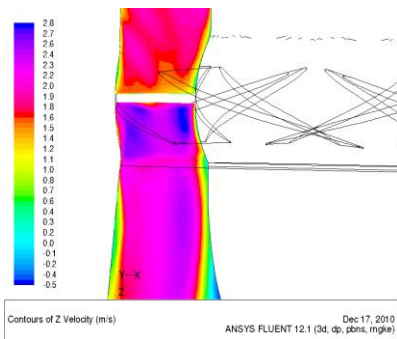
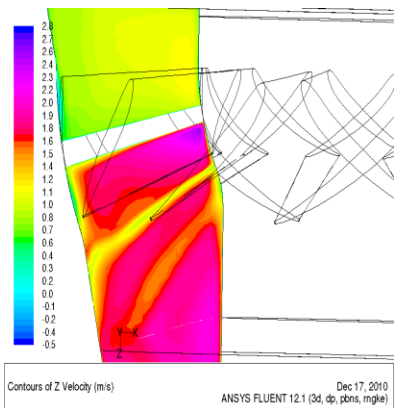
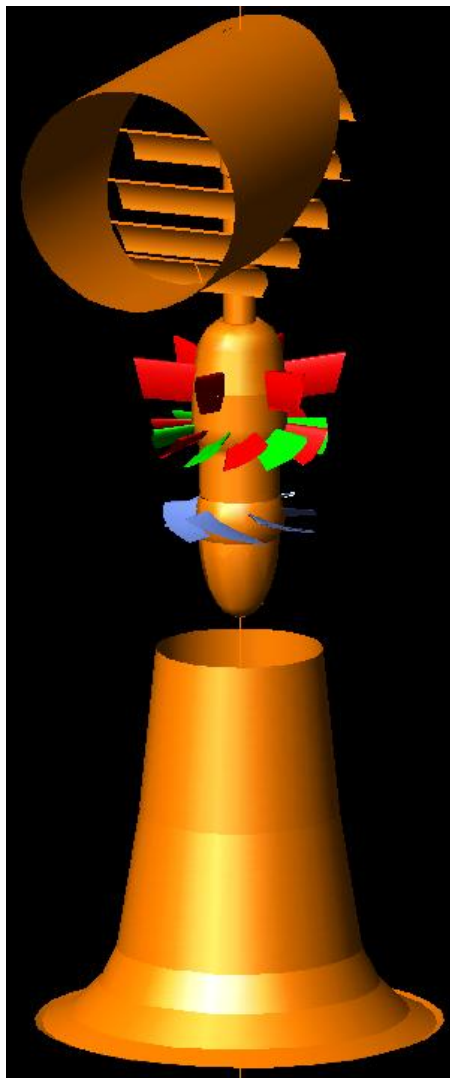

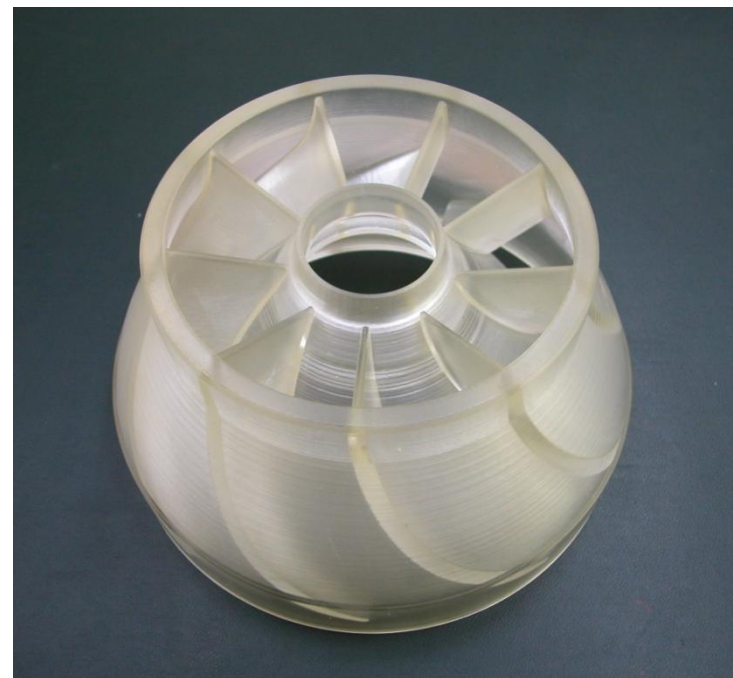
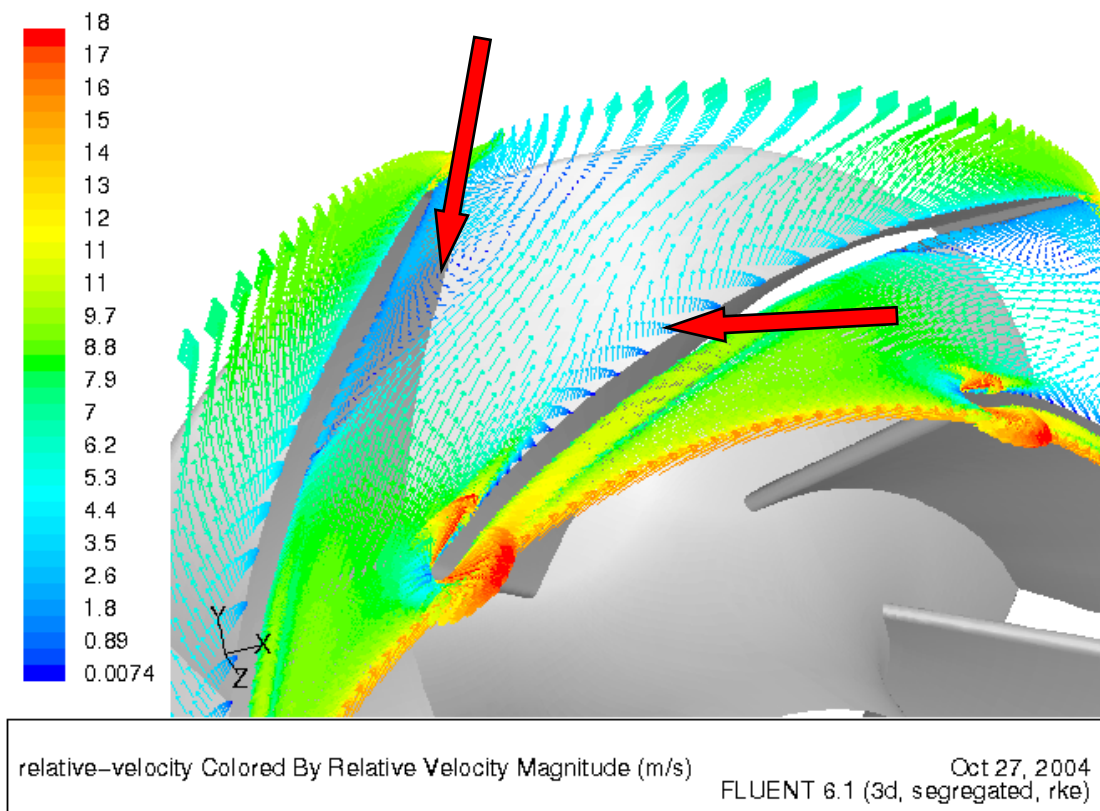
Konsekwencje kawitacji

Wykrycie oderwania przepływu w rurze doprowadzającej wodę do turbiny wodnej

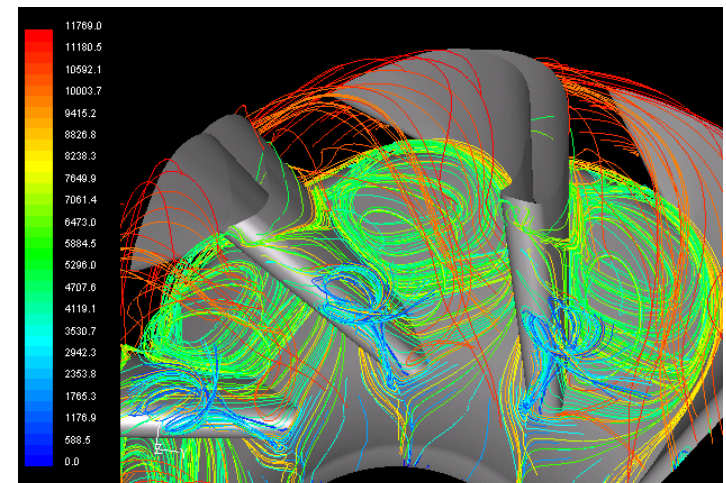
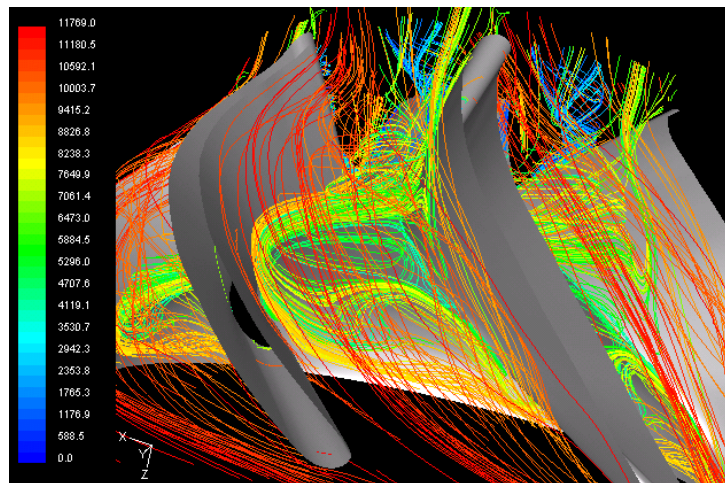
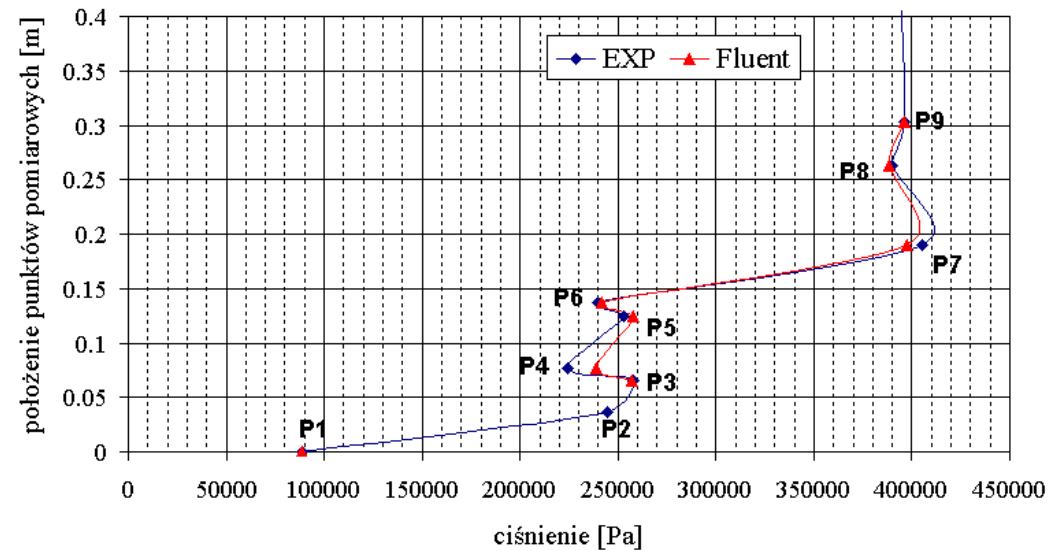
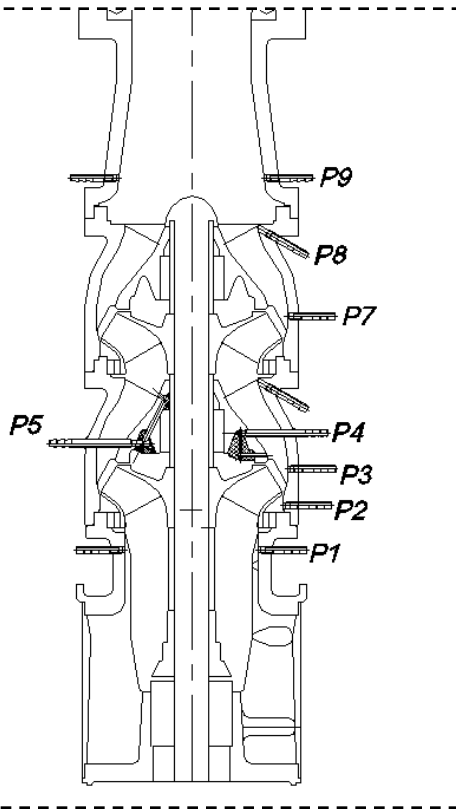
Optymalizacja układu przepływowego turbiny wodnej

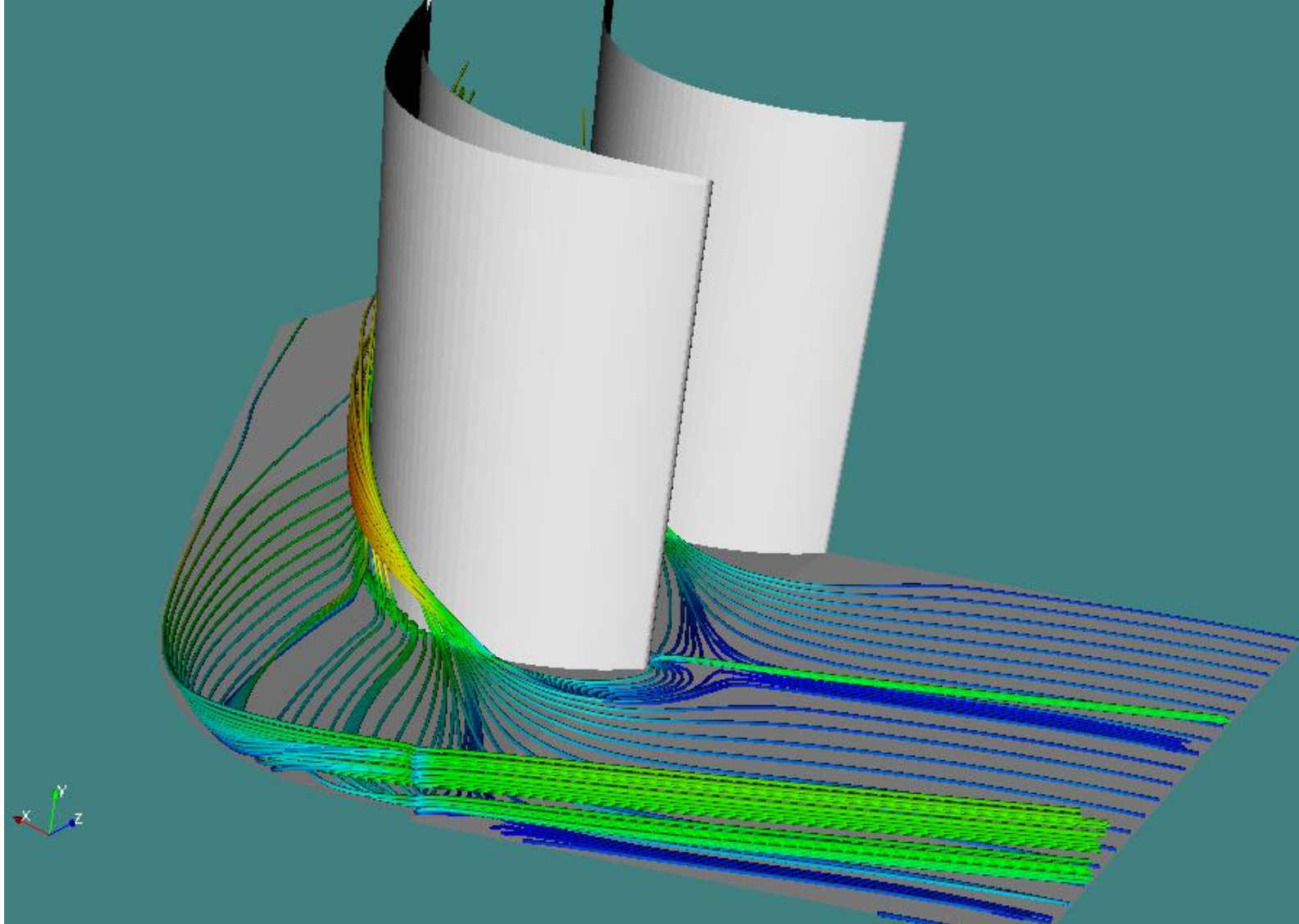

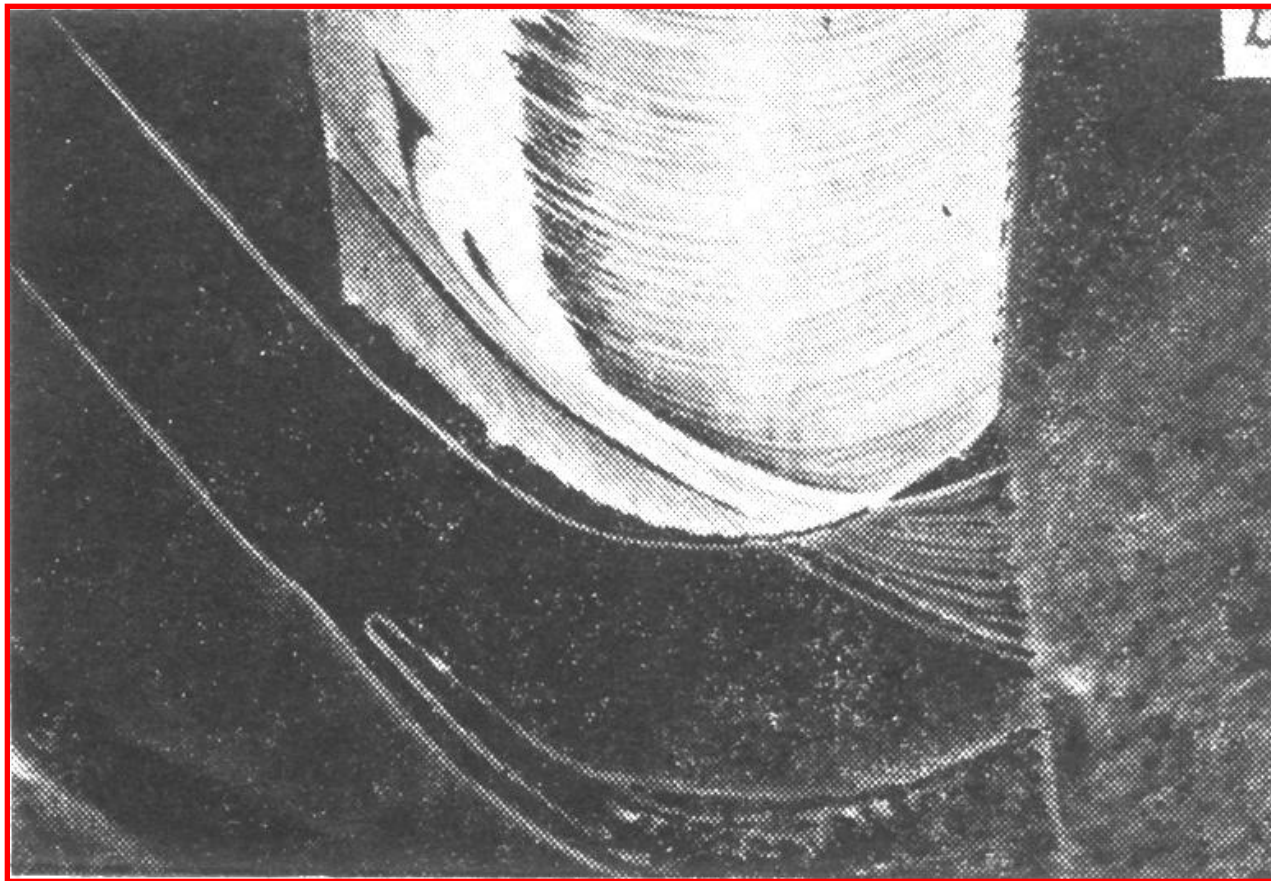
Wykrycie oderwania w wirniku pompy wodnej

Optimalizacja geometrii układu przepływowego dwustopniowej pompy wirnikowej

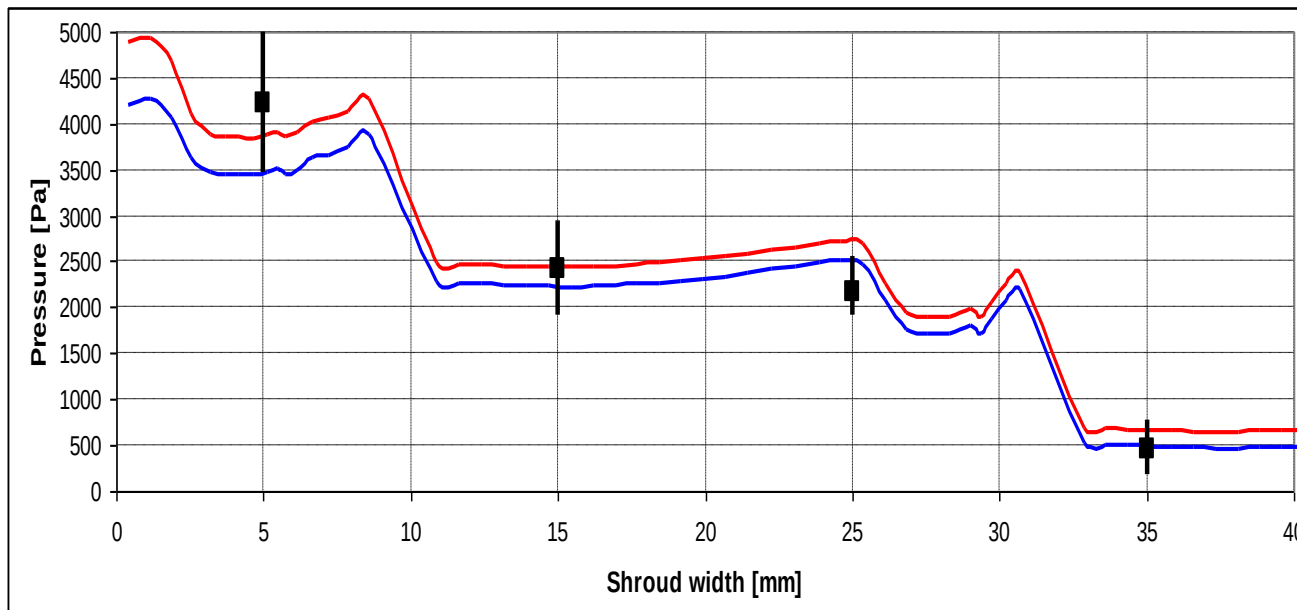
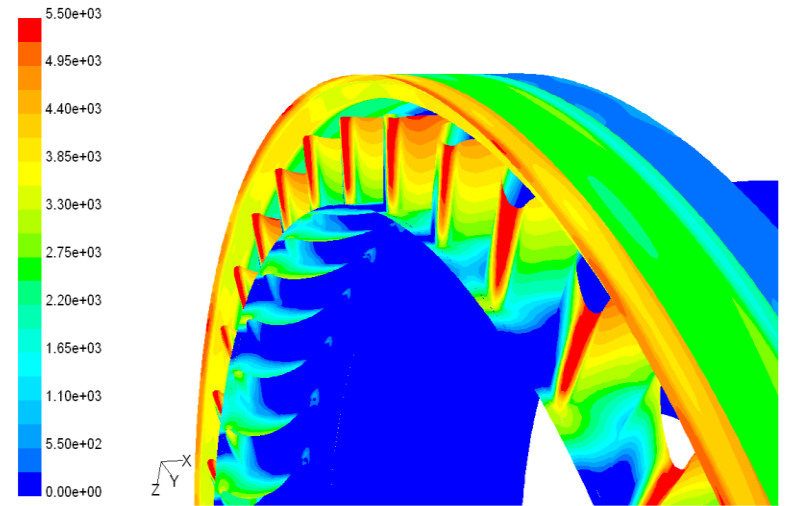
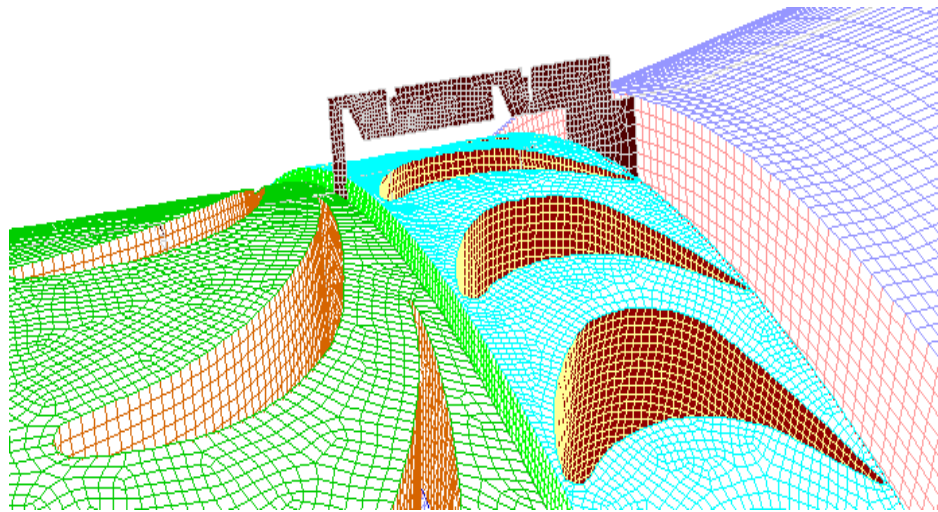

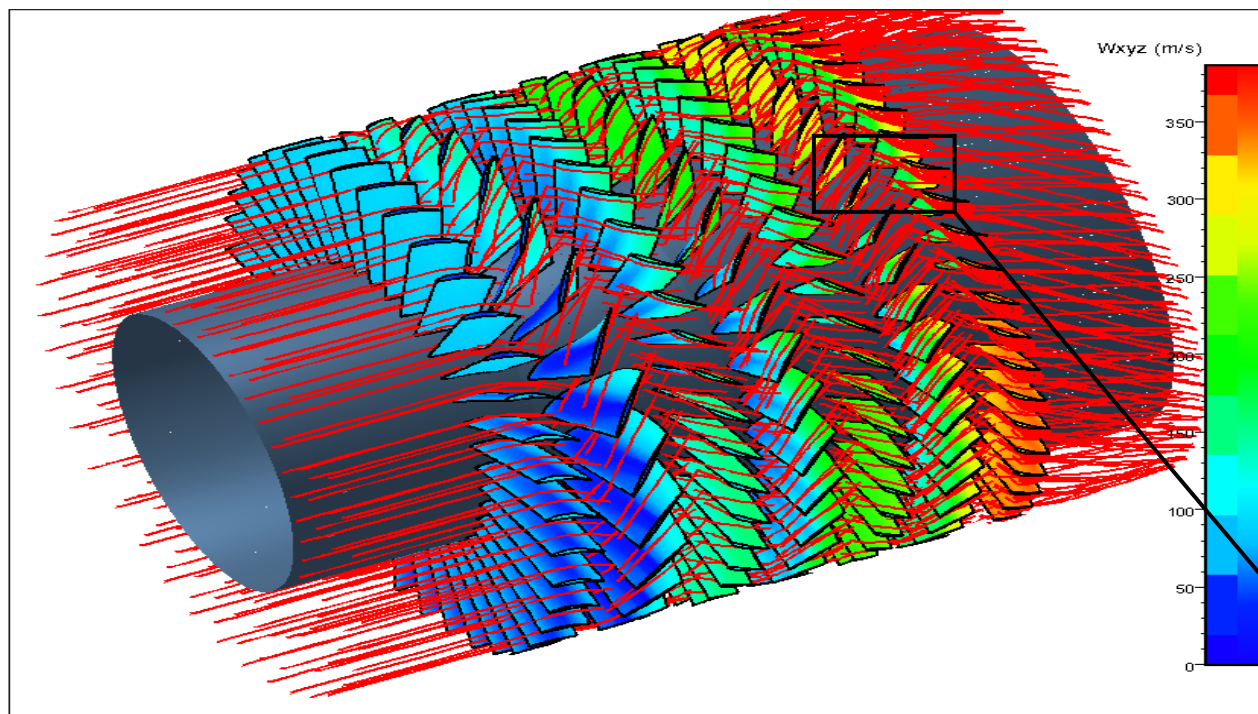
Obliczony przepływ u nasady łopatek turbiny

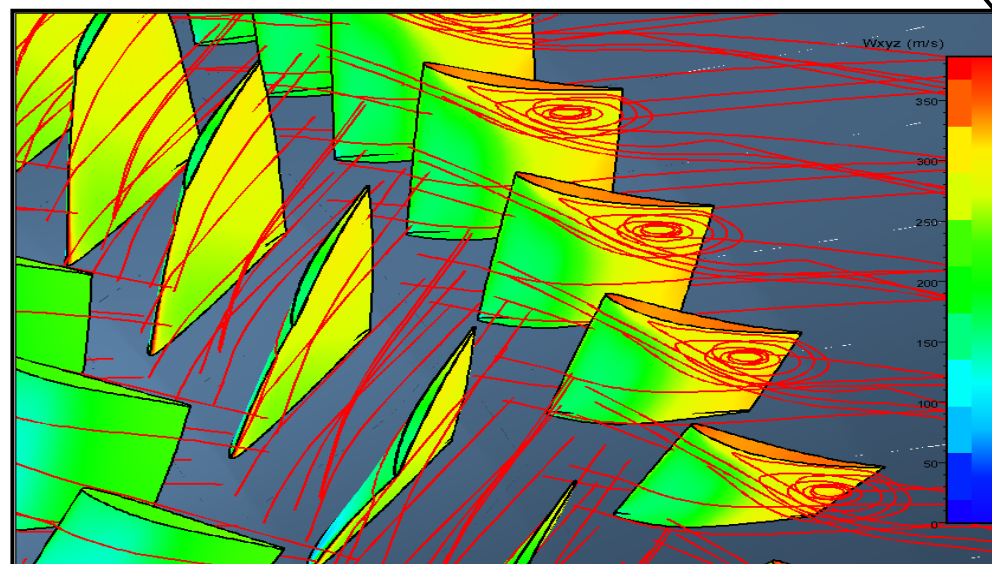
Eksperymentalna wizualizacja opływu łopatek turbin

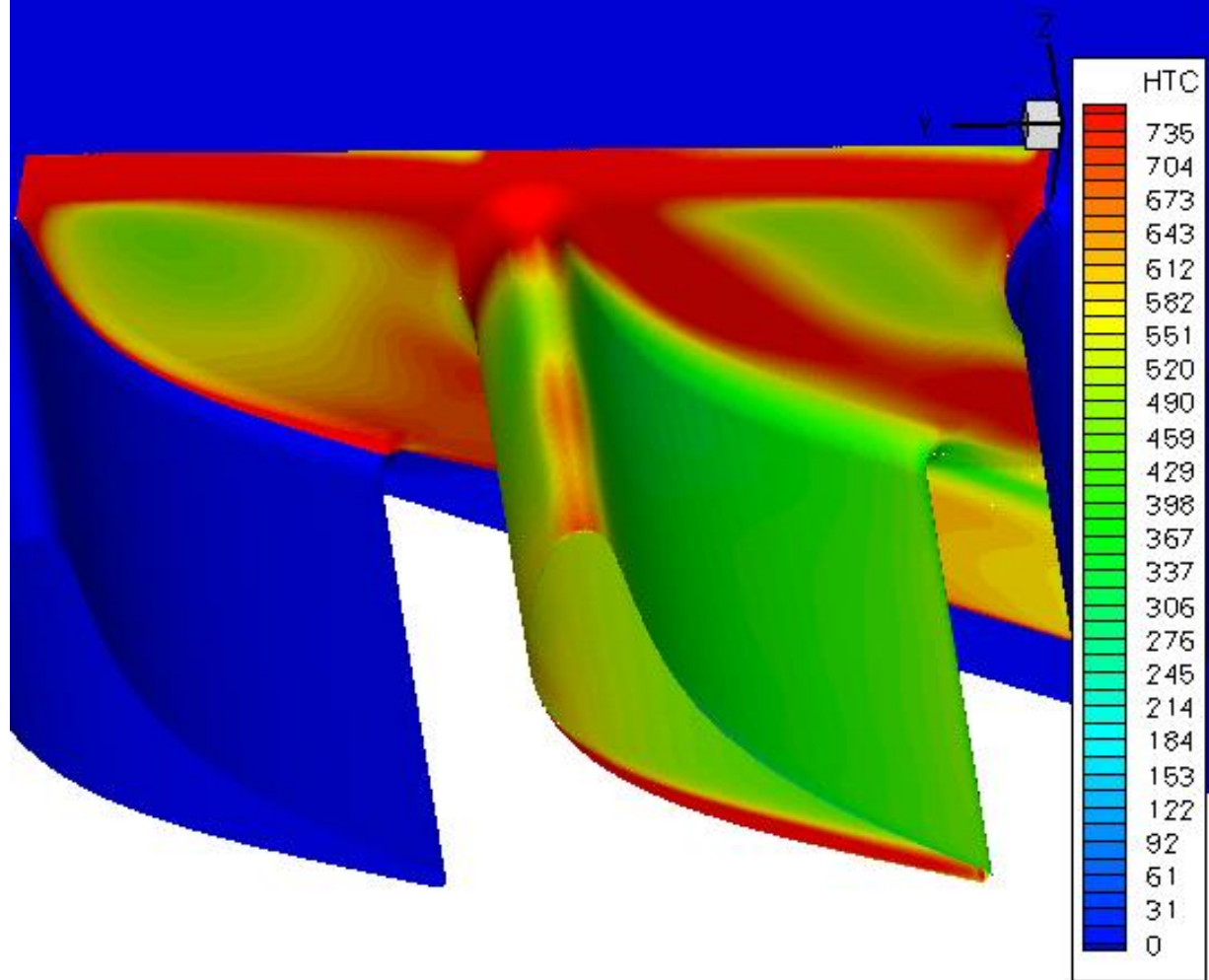

Obliczenia rozkładu ciśnienia w szczelinie wirnika turbiny gazowej

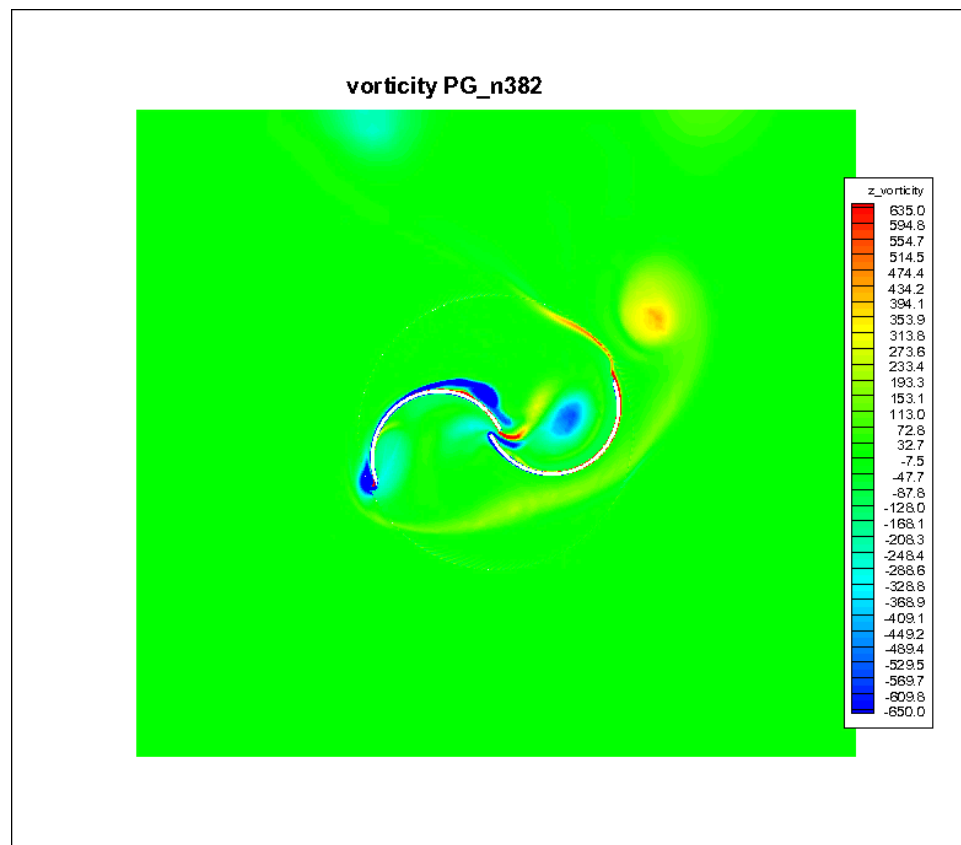
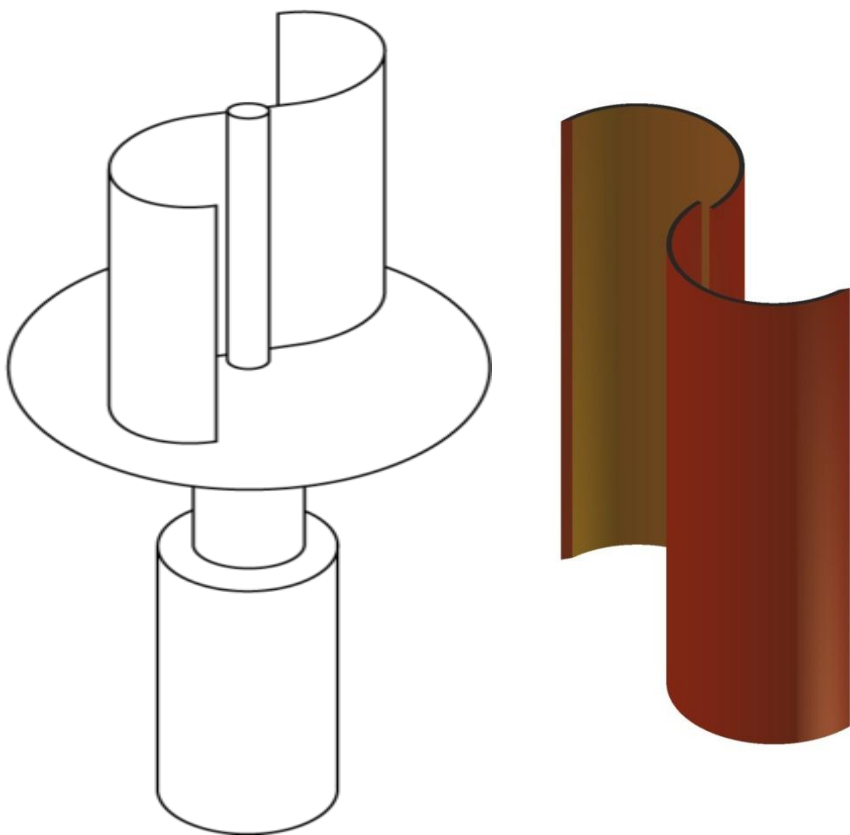
Linie prądu i rozkład ciśnienia
w wirniku sprężarki
wielostopniowej

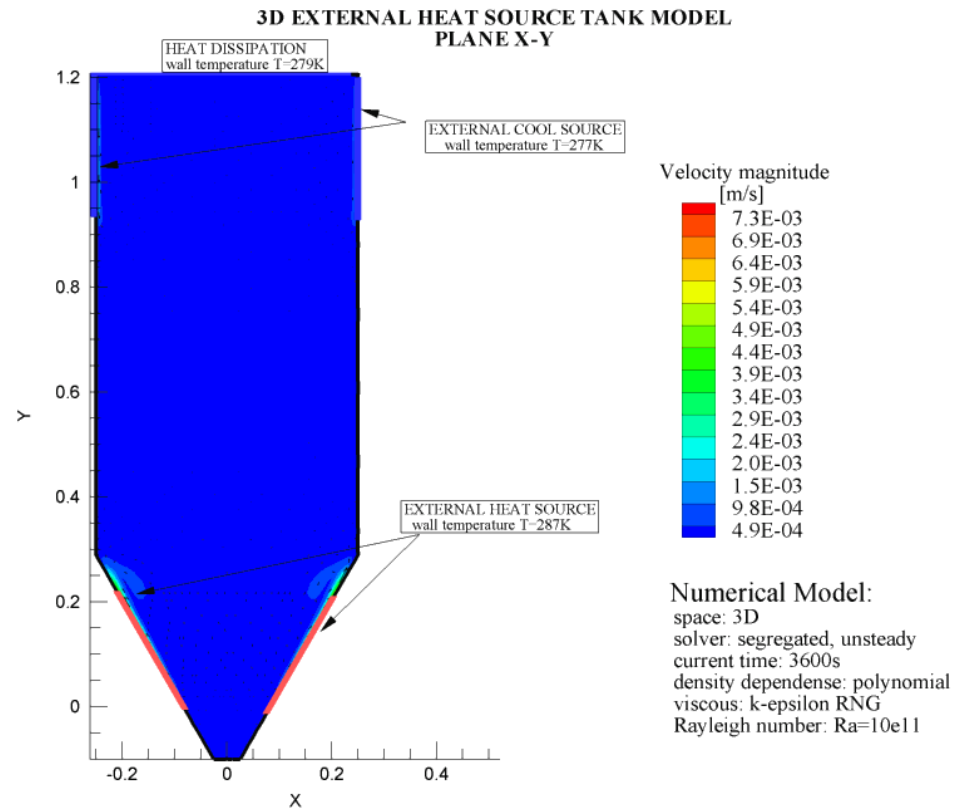
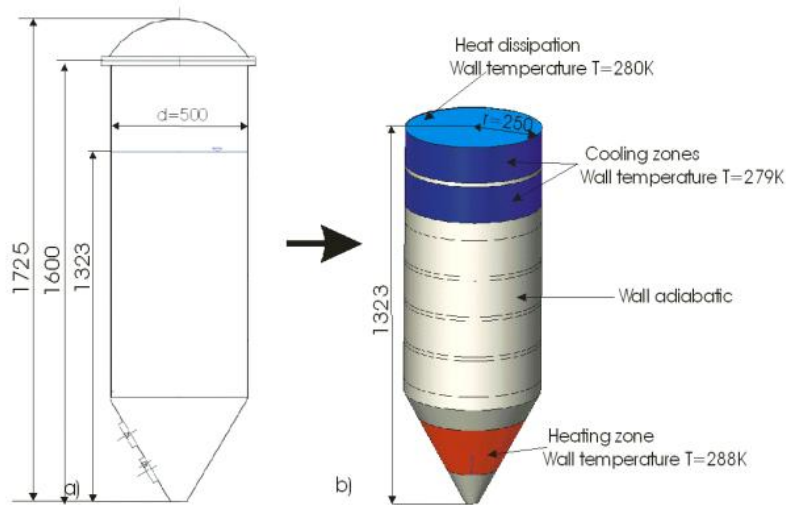

Wyznaczenie współczynnika wymiany ciepła na łopatkach wirnika turbiny gazowej

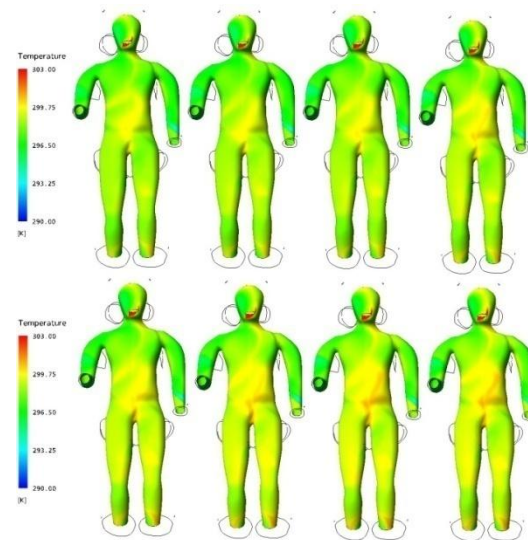
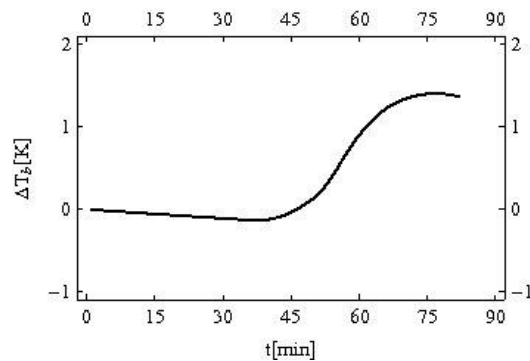
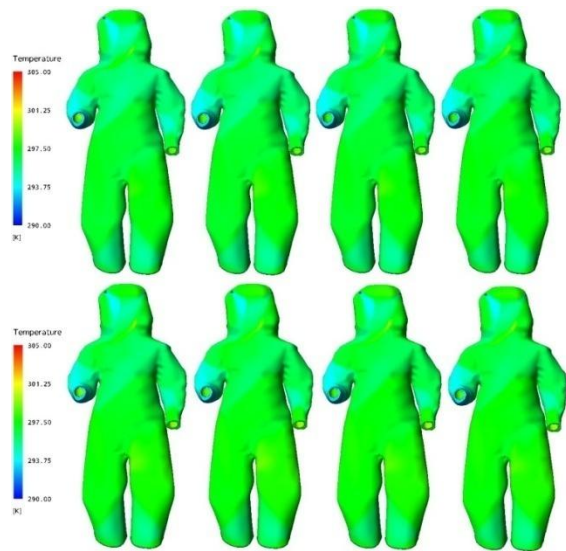
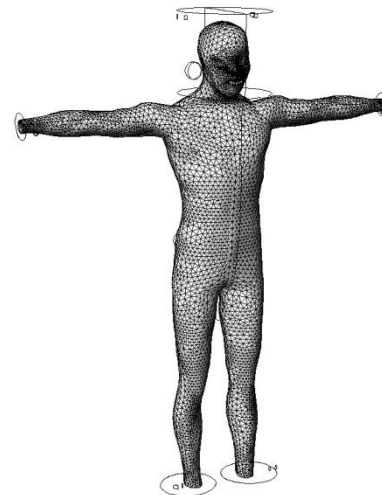
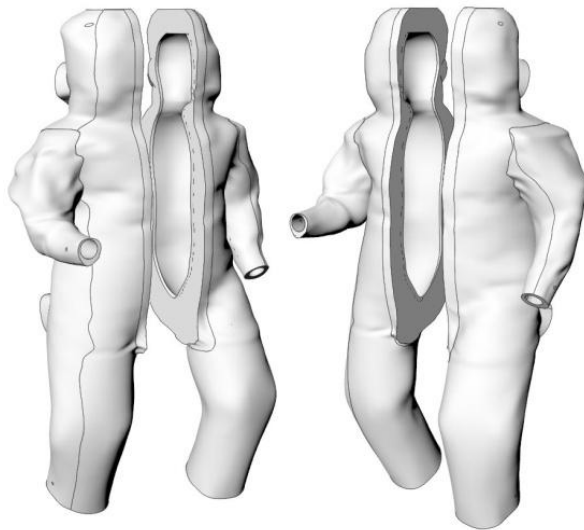
Numeryczne wyznaczanie opływu turbiny wiatrowej Savoniusa

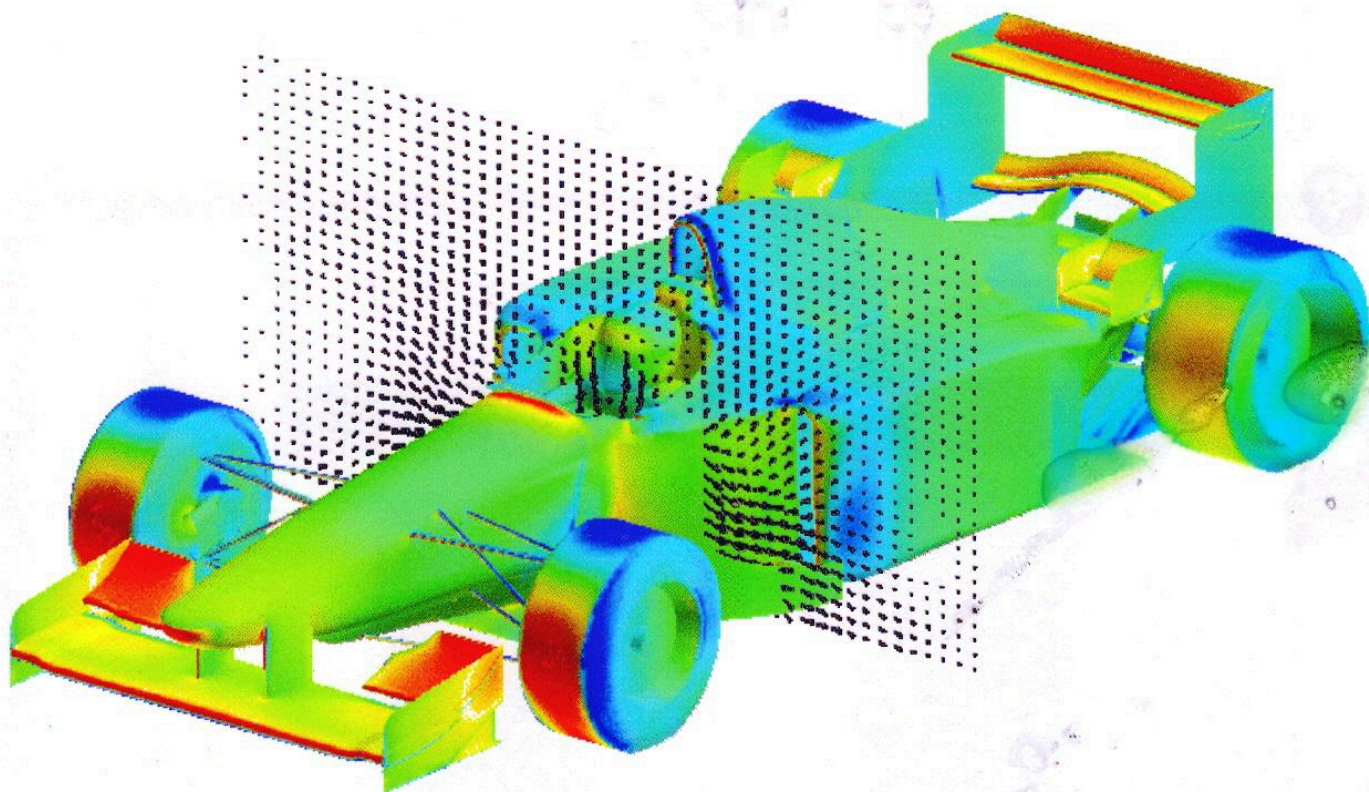

Wyznaczanie przepływu wywołanego różnicą temperatur w mieszalniku

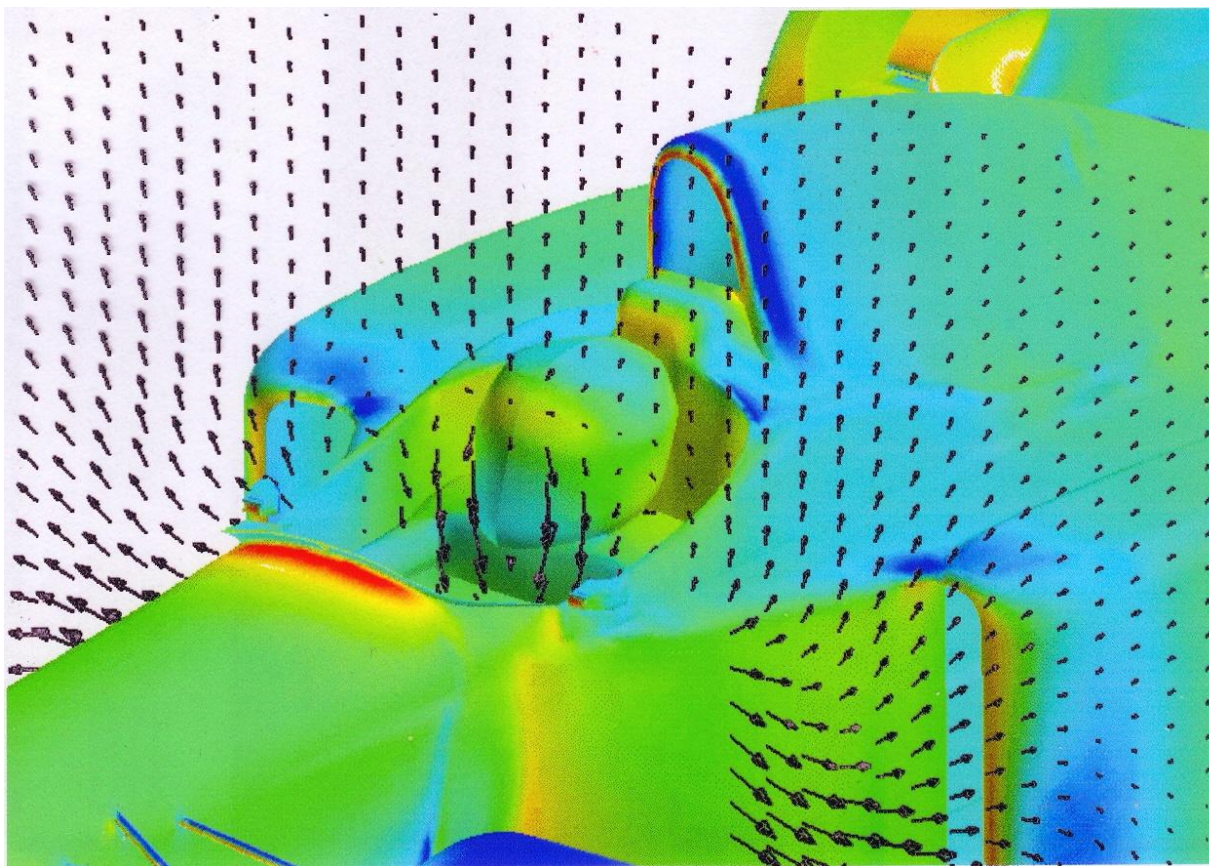

Wyznaczenie przepływu i rozkładu temperatury w skafandrze

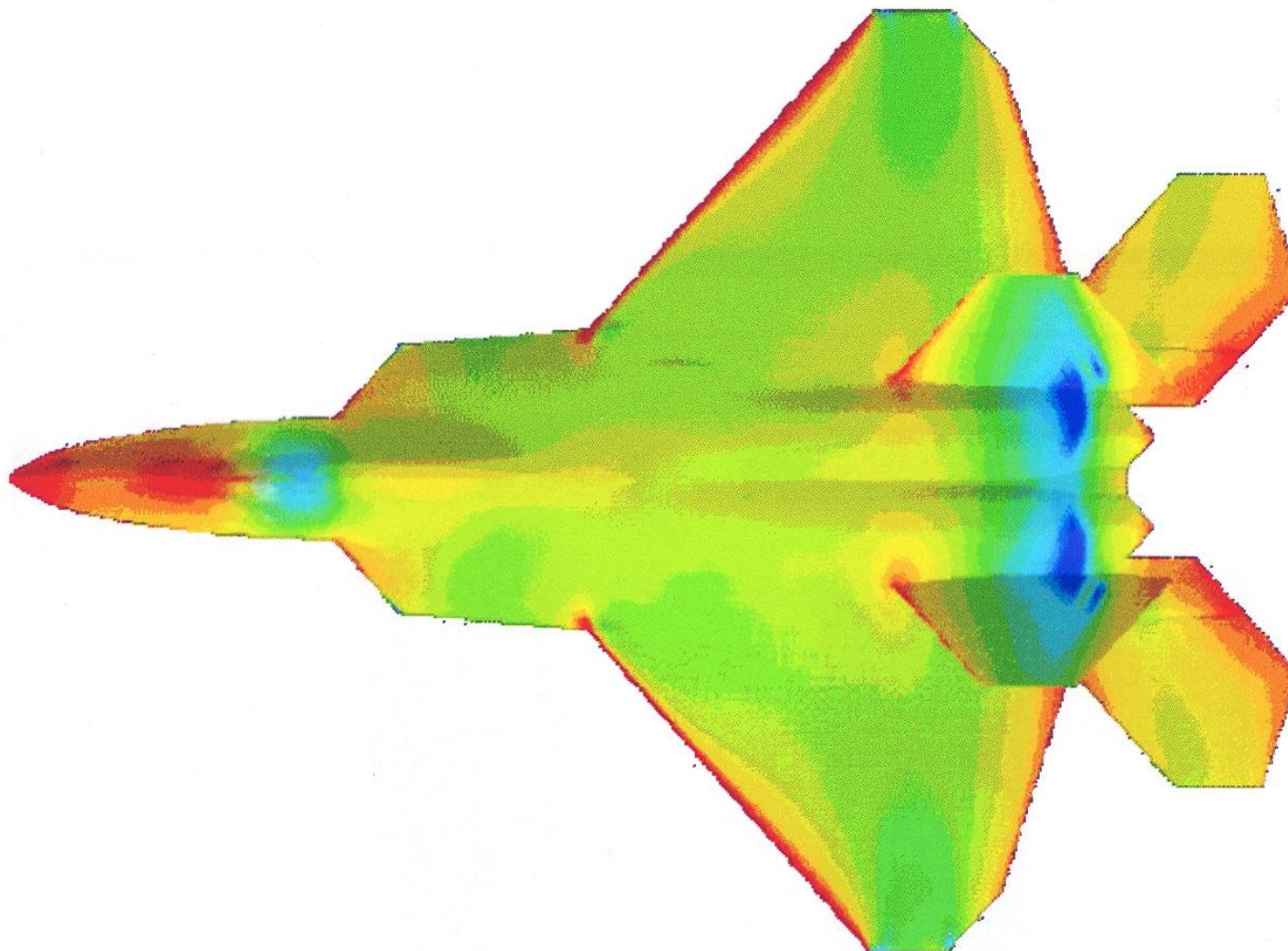

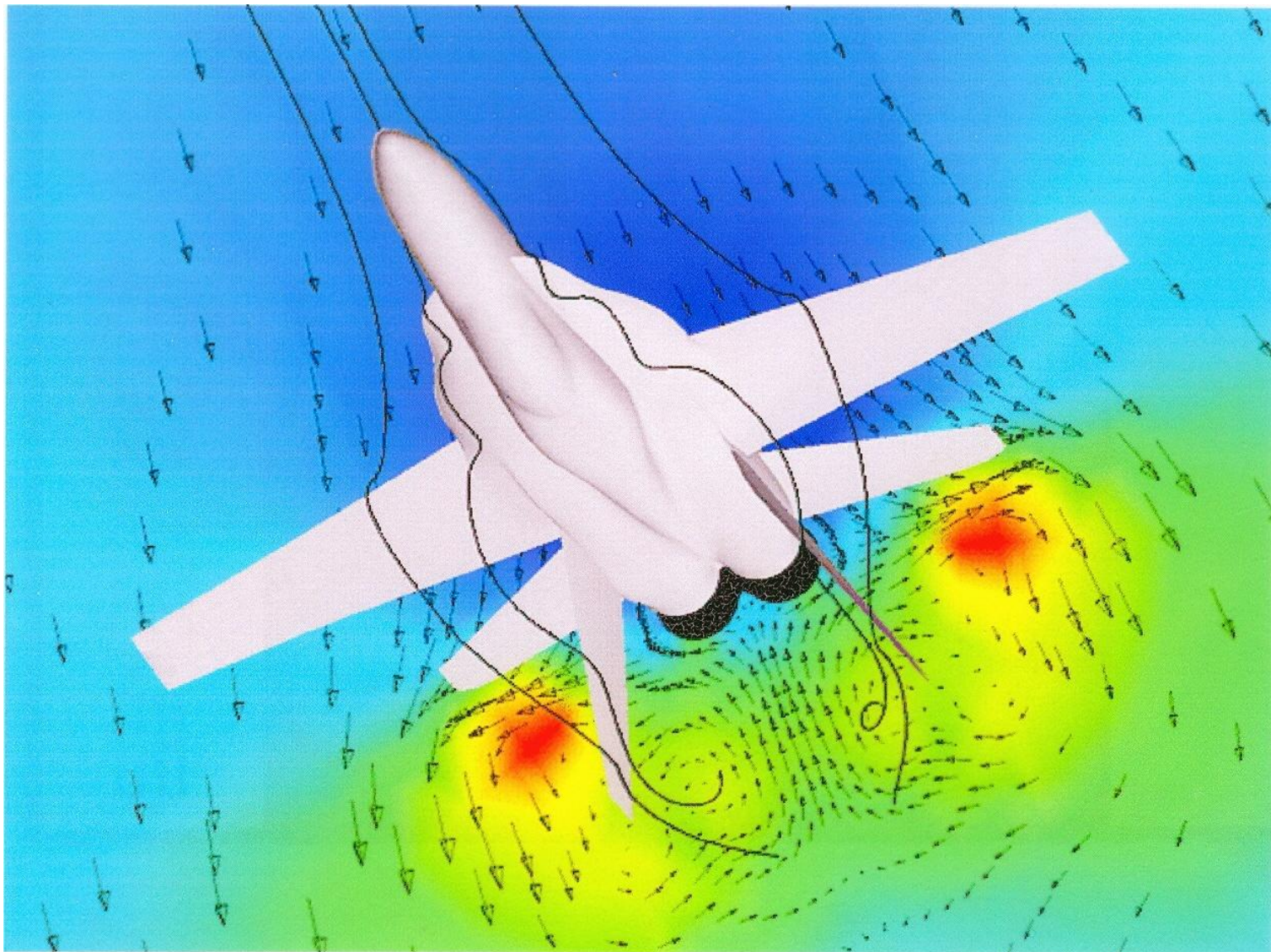
Obliczony opływ samochodu wyścigowego

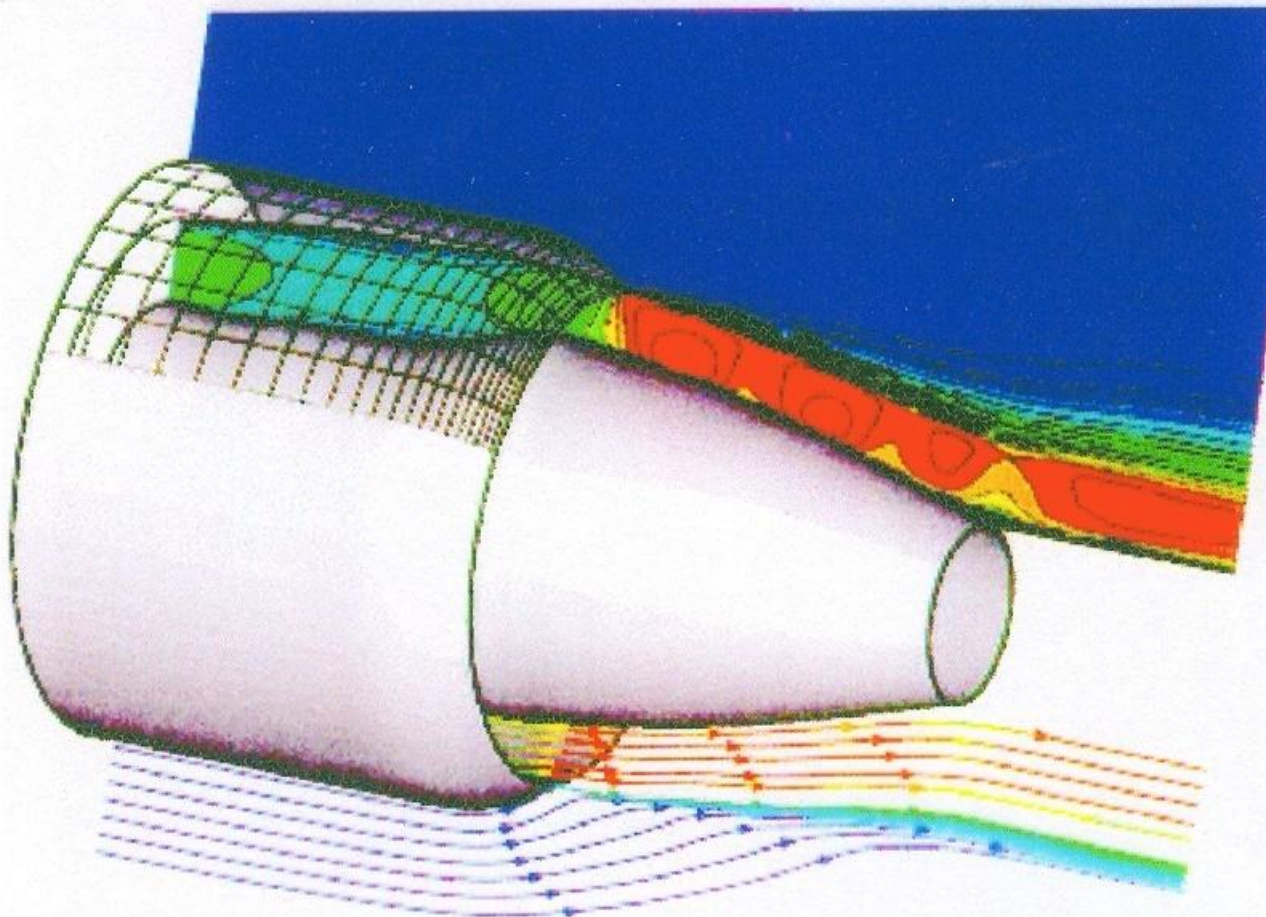
Szczegóły obliczonego opływu kabiny kierowcy

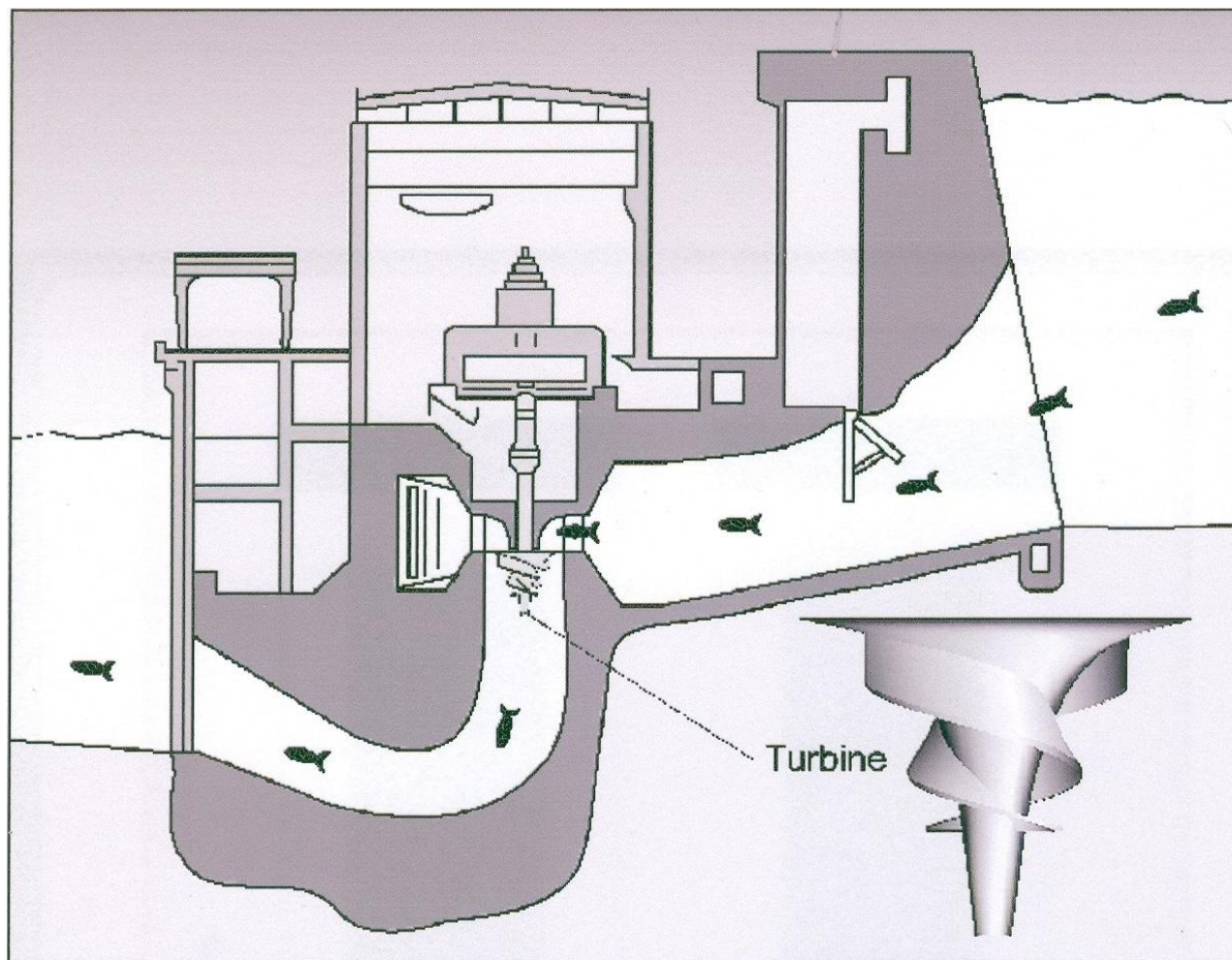
Obliczony rozkład ciśnienia na samolocie

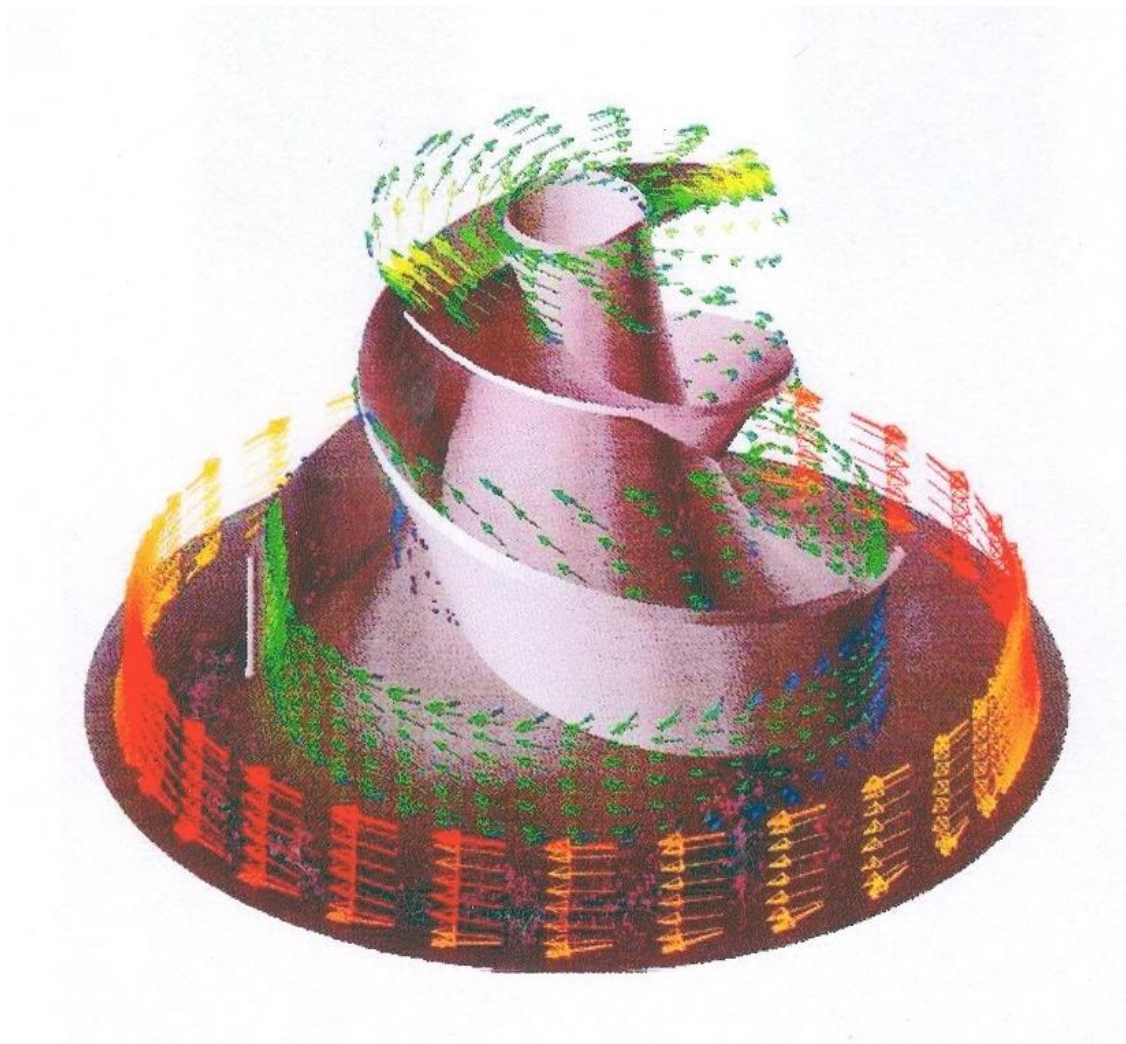
Obliczone wektory prędkości i linie prądu na samolocie

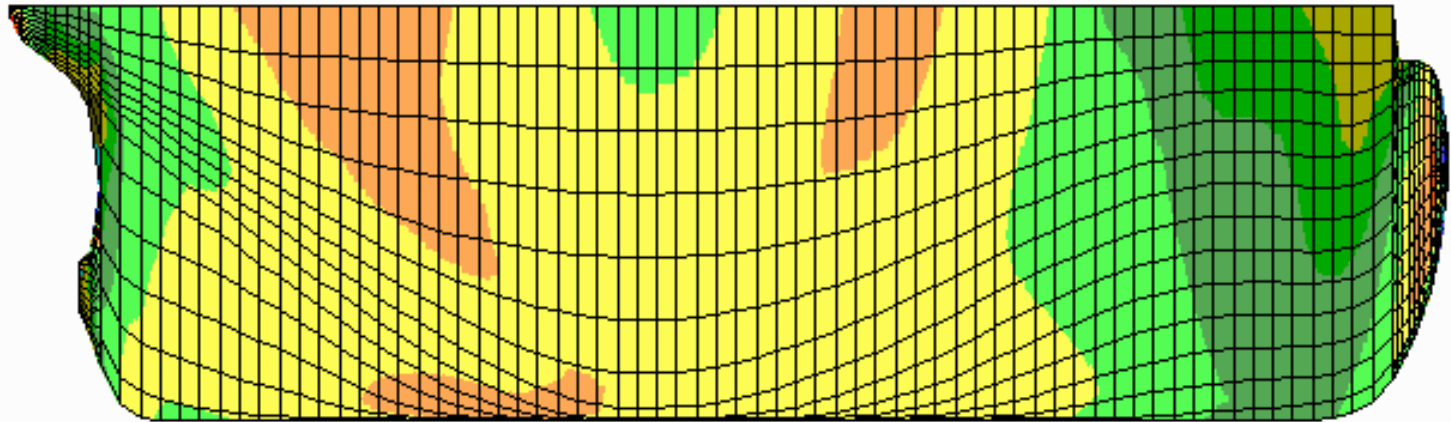
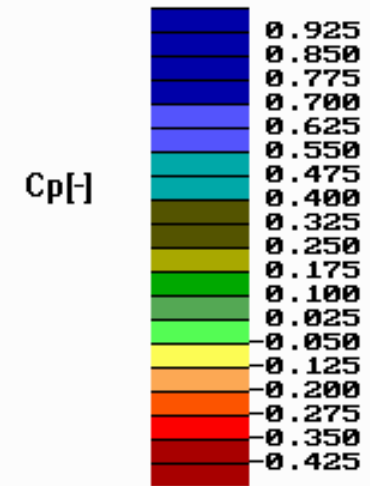
Obliczony wypływ z odrzutowego silnika lotniczego

Turbina wodna umożliwiającą swobodny przepływ ryb

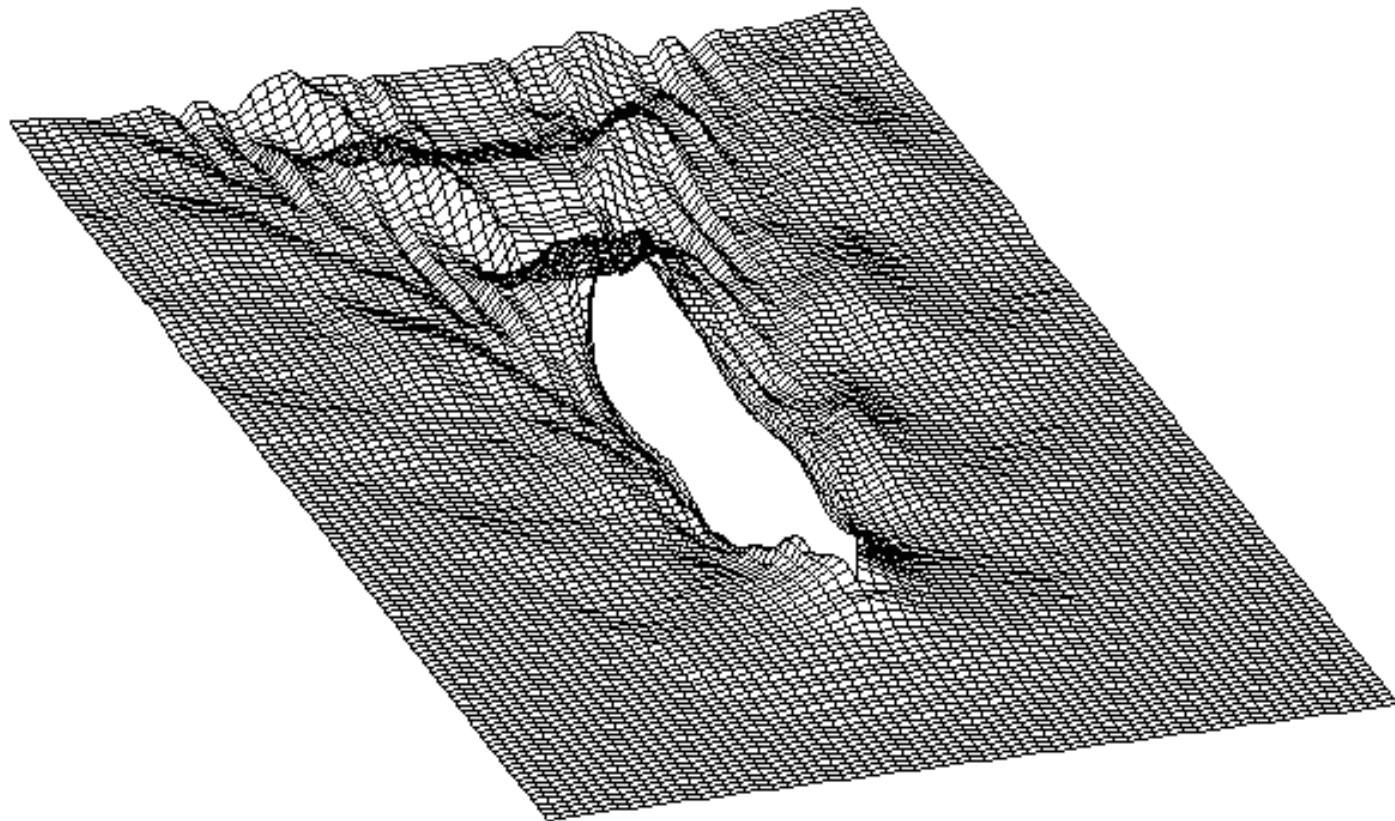
Obliczone wektory prędkości przepływu przez wirnik turbiny

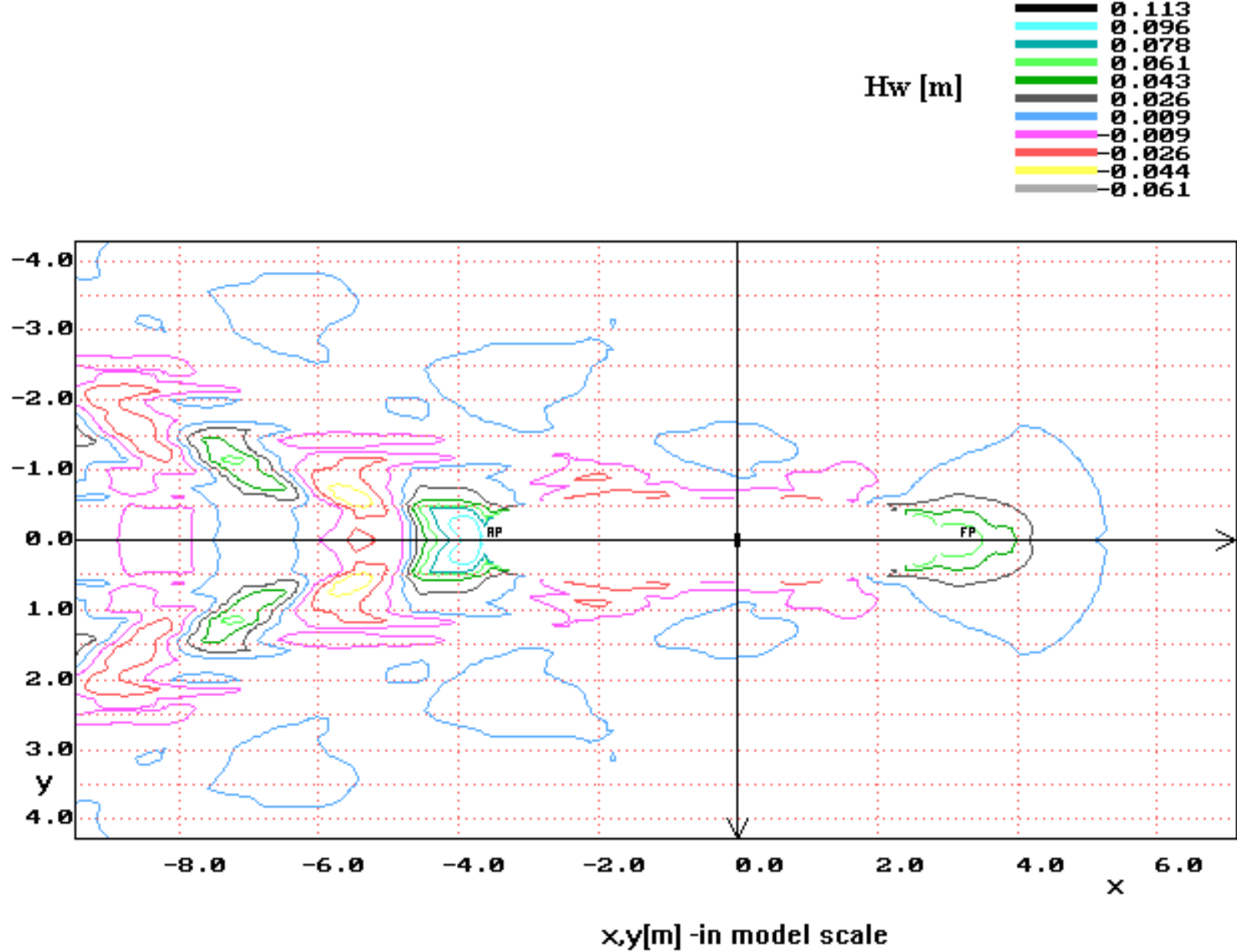
Side view

Obliczone pole ciśnienia na kadłubie okrętu

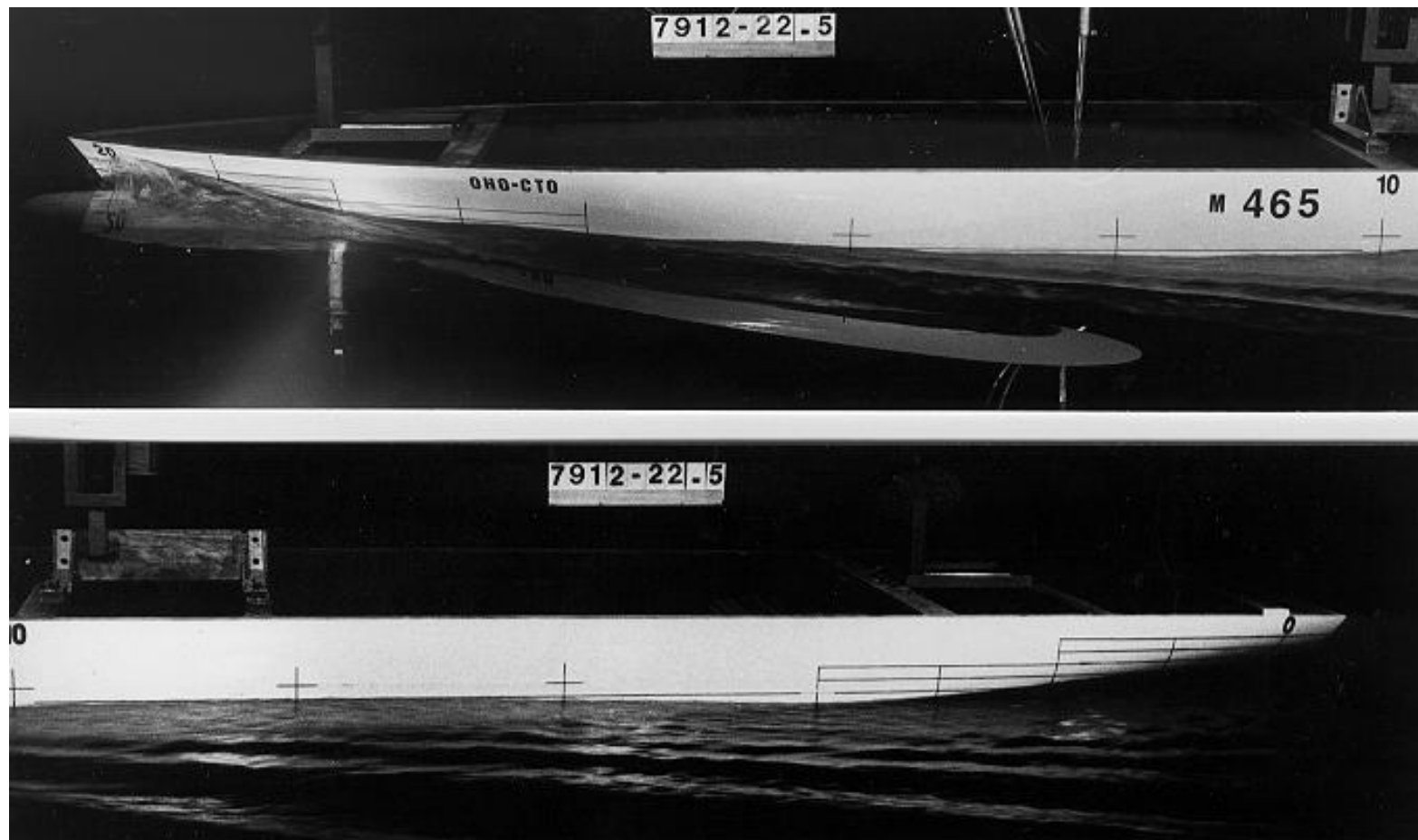
Wave elevation is multiplied by 5.

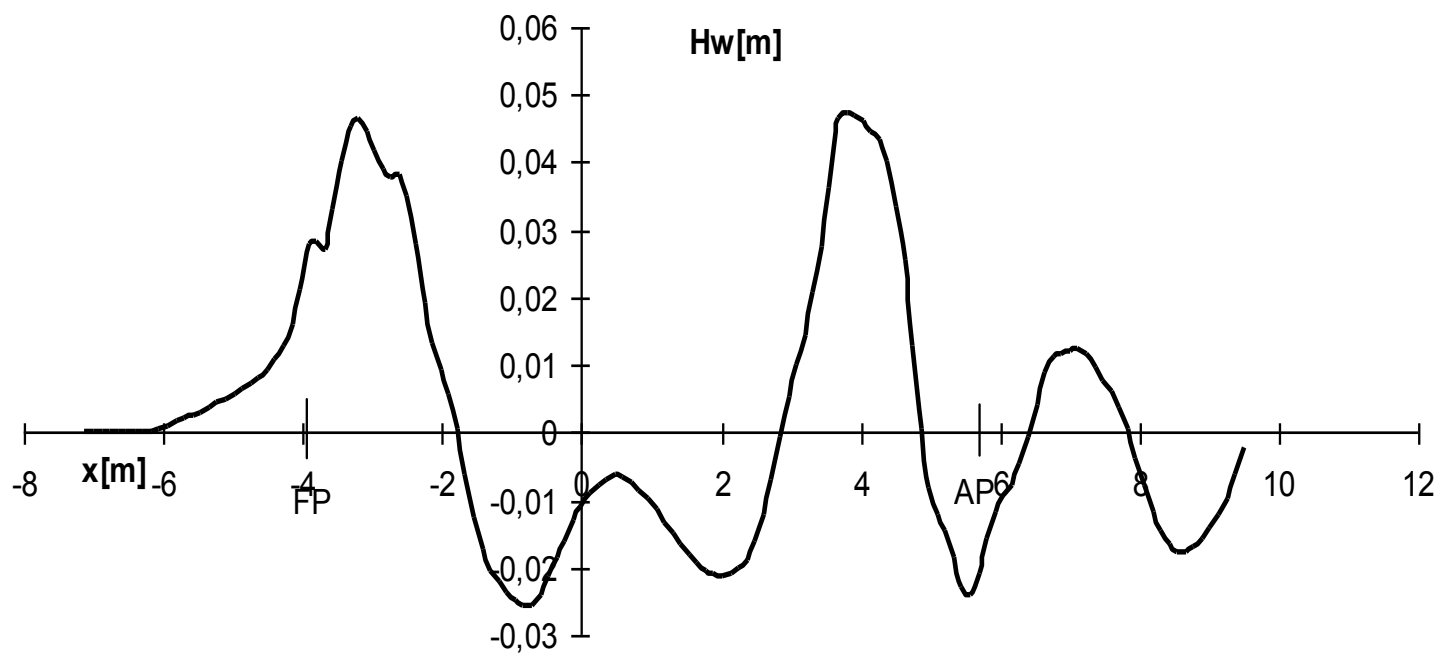
Obliczony układ fal wokół okrętu

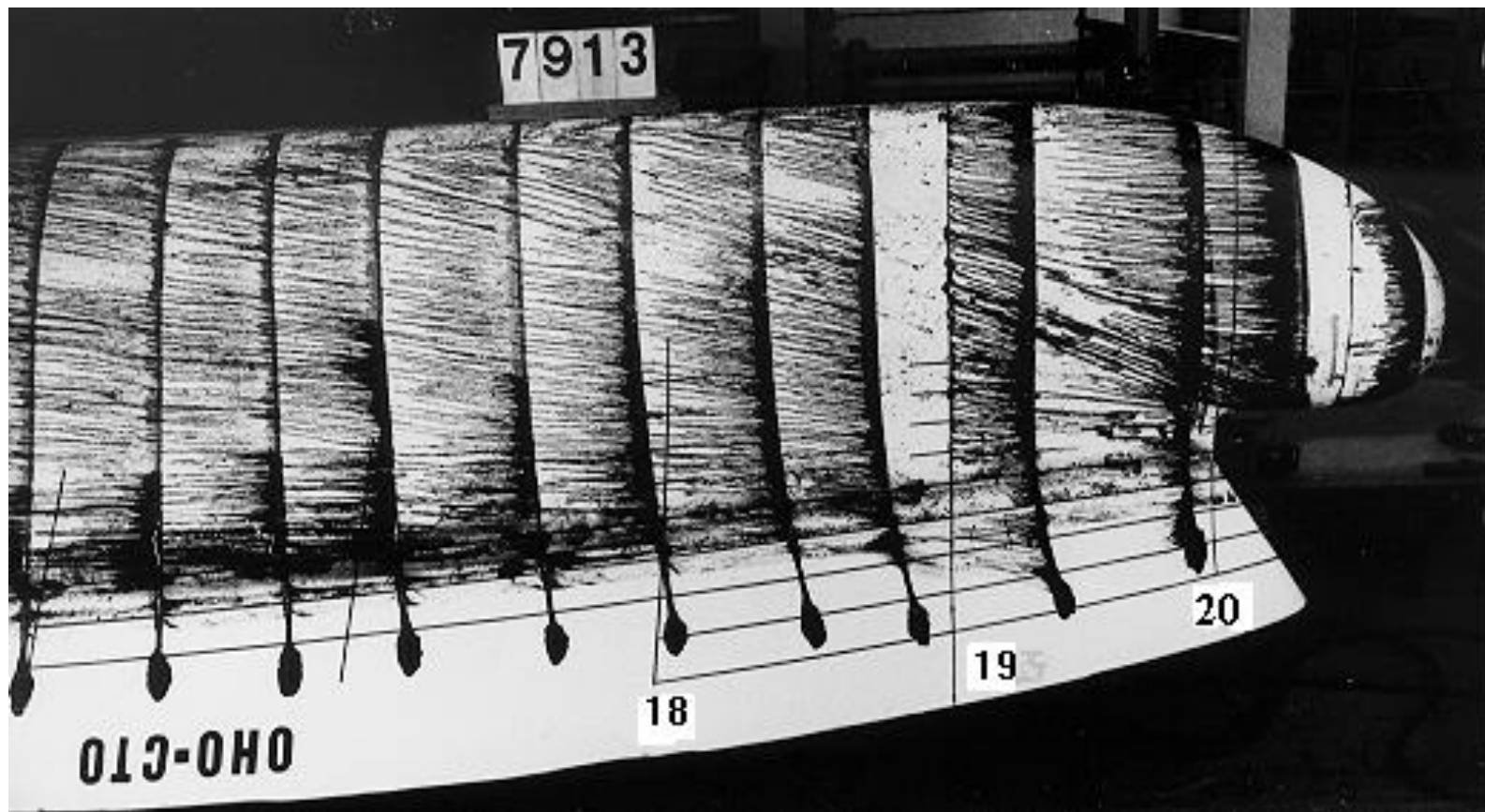
Mapa obliczonego układu falowego wokół okrętu

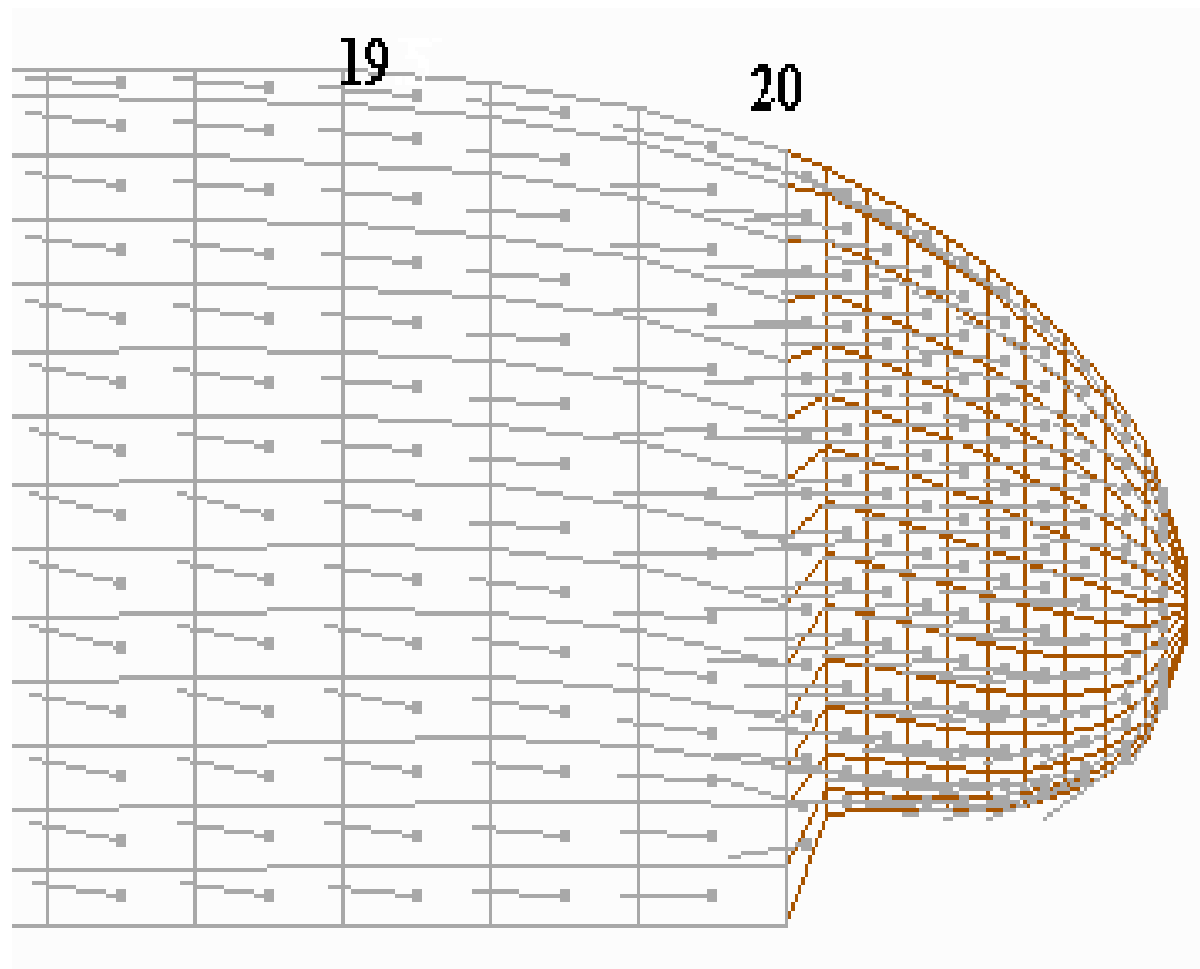
Експериментальна спостереження хвиля вздовж моделі корабля

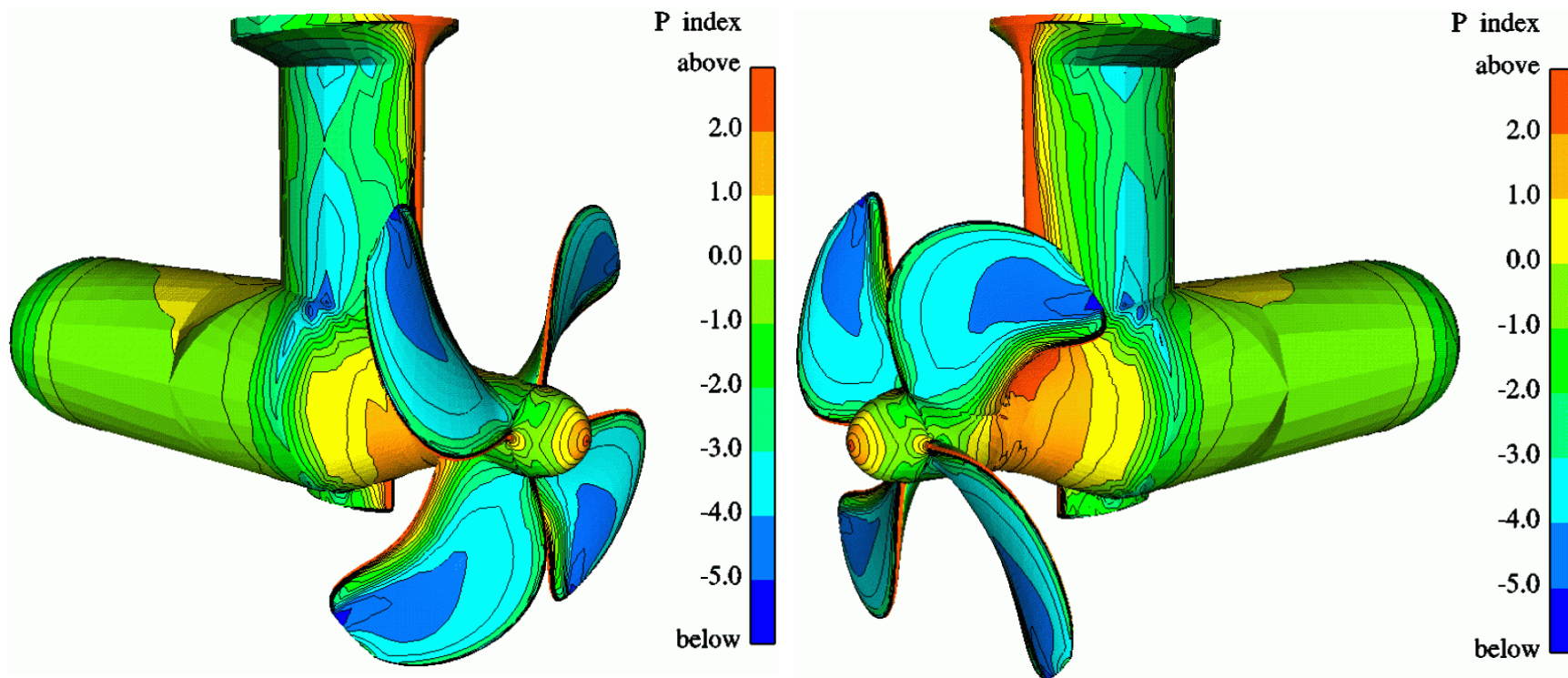
Obliczony zarys fali wzdłuż kadłuba okrętu

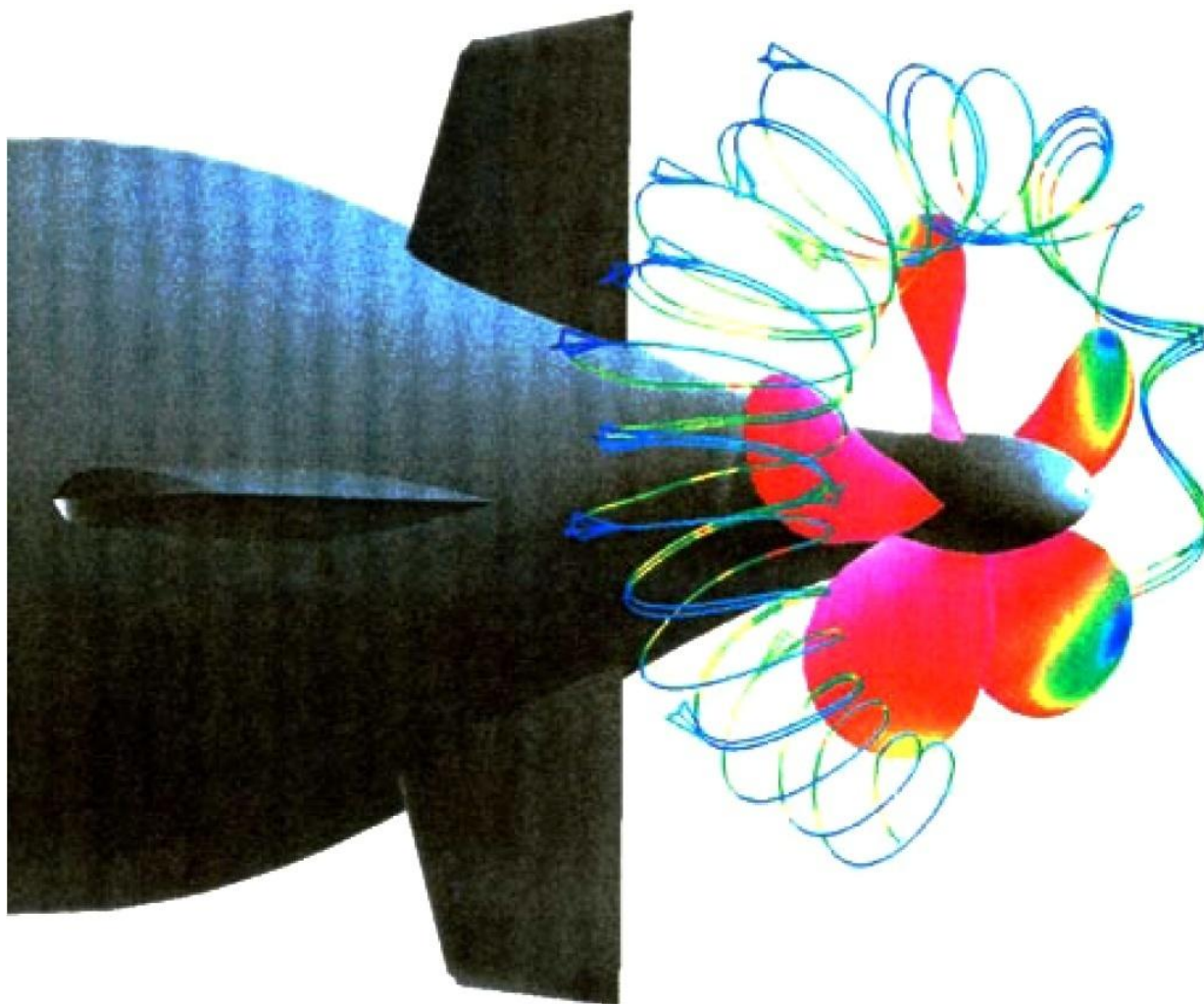
Eksperymentalnie wyznaczone linie prądu na kadłubie okrętu

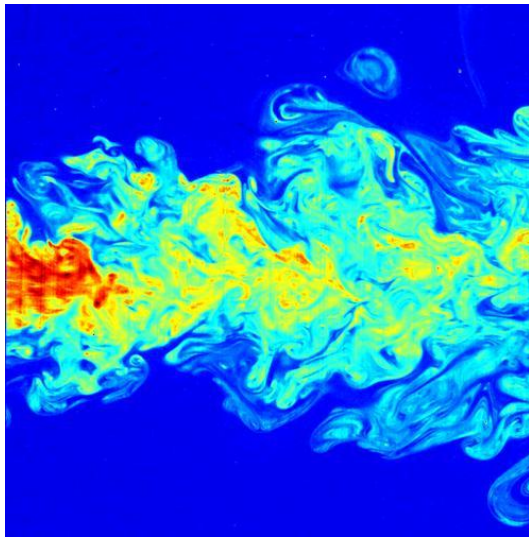
Obliczone linie prądu na dziobie okrętu

Obliczony rozkład ciśnienia na okrętowym pędniku gondolowym

Praca śruby napędowej podczas hamowania okrętu podwodnego

Dziękuję za uwagę!

